

Očarljivo, iskrivo, zanimivo

Ne nujno v tem vrstnem redu in verjetno ne v vsakem hipu. A želimo vam, da preostanku leta nadenete čim več naštetih občutij. Uživajte v njih in užijte trenutke čarobnosti v vsaki prijazni besedi, času in pogledu na okolico in druge ljudi.

Foto: Aleš Cipot

Praznični
DECEMBER
V SOBOTI 2024

Intervju: mag. Dejan Židan

»Božič razsvetljuje temo in polni naša srca z ljubeznijo«

V POKRAJINSKI IN ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI Murska Sobota je začela nova storitev za uporabnike, ki si odslej lahko izposodijo filme za ogled na spletu. Storitve poteka v okviru spletne platforme Baza slovenskih filmov, ki domuje na spletnem naslovu bsf.si. Baza je vir dostopnosti za dokumentarne in druge filme, ki se ne predvajajo več v kinu, na festivalih ali televiziji. Cilja projekta sta digitalna prenova knjižnične izposoje avdiovizualnih del in večja dostopnost slovenskega filma. Uporabniki storitve imajo poleg filmov za knjižnično izposajo prost dostop tudi do stalne zbirke brezplačnih avdiovizualnih del. Trenutno je za ogled na voljo 583 del. Storitve lahko člani knjižnice uporabljajo tako, da si na spletnem portalu Baze slovenskih filmov ustvarijo brezplačen uporabniški račun in ga povežejo s svojo knjižnico, za kar potrebujejo člansko izkaznico in geslo. | Ksenija Glažar

TUDI V MURSKOSOBOŠKEM PODJETJU Saubermacher-Komunala so obeležili evropski teden zmanjševanja odpadkov, ki je letos v ospredje postavil zavrženo hrano. Uporabnike oziroma javnost so v tem času aktivno osveščali o dejstvih o zavrženi hrani ter jim postregli s podatki in nasveti, kako zmanjšati količino odpadne hrane v gospodinjstvih. V letu 2022 je bilo v Evropski uniji zavrženih več kot 59,2 milijona ton hrane, kar v povprečju znaša 132 kg na prebivalca, v Sloveniji slabih 151.000 ton ali 72 kg na prebivalca (lani že 165.000 ton ali 78 kg na prebivalca). Štiri desetine te količine v Sloveniji so še uporabne, preostalo so neuporabni deli, kot so kosti in koščice, olupki ter jajčne in druge lupine oz. luščine. Skoraj polovica (47 %) odpadne hrane je nastala v gospodinjstvih, 37 % so jo zavržli v gostinstvu in strežbi hrane, 9 % v trgovinah z živili, preostalih 7 % pa pri proizvodnji hrane. Večina odpadne hrane je bilo predelane v kompostarnah in bioplinarnah (po 39 %). | Geza Grabar

OB SVETOVNEM DNEVU ROMSKEGA JEZIKA so Zveza Romov Slovenije, Romani Union Murska Sobota ter Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota v prostorih knjižnice pripravili seminar Raziskovanje in promocija romskega jezika. Projekt raziskovanja in promocije romskega jezika, kulture in izobraževanja se sicer izvaja ob pomoči kulturnega ministrstva, seminar pa so ob ministrstvu omogočili še urad za narodnosti, svet romske skupnosti ter Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. Na njem so poudarili, da je ohranjanje materne jezika temelj obstoja vsakega naroda, zlasti pa to velja za tako razseljeno manjšino, kot je romska. Ker je romščine med mladimi slišati vse manj, se romske organizacije trudijo, da bi bila bolj popularna in razširjena. Na letošnji prireditvi so predstavili poezijo romskih avtorjev v treh romskih narečjih in pripravili razstavo romske literature, ki je sicer vedno na voljo v Romskem informativnem centru Romic (Žuta kuča). »Jezik je eden najpomembnejših dejavnikov za ohranitev lastne identitete in tega zavedanja tudi mi ne smemo zanemariti,« meni predsednik Zveze Romov Slovenije Jožek Horvat - Muc. | Geza Grabar

OB 14. NOVEMBRU – MEDNARODNEM DNEVU sladkorne bolezni – je bil grad znova osvetljen z modro svetlobo. S tem se mestna občina pridružuje mednarodnim aktivnostim ob svetovnem dnevu sladkorne bolezni, ki je največja kampanja osveščanja o tej bolezni po vsem svetu; v več kot 160 državah vsako leto doseže več kot milijardo ljudi. Kampanja opozarja na težave, ki so za svet sladkorne bolezni izjemno pomembne, ter ohranja bolezen trdno v središču pozornosti javnosti in politike. | Aleš Cipot

DO 24. DECEMBRA JE V GALERIJ Murska Sobota na ogled razstava »Nove pridobitve 2013 2023. Izbor iz stalne zbirke Galerije Murska Sobota«. Murskosoboška galerija kot pokrajinska galerija pri sestavljanju stalne zbirke posveča posebno skrb umetniškim delom ustvarjalcev, ki so delovali ali še delujejo v našem okolju ali pa iz njega izhajajo. To jedro vseskozi smiselno dopolnjujejo tudi s pomembnimi deli preostalih slovenskih in tujih umetnikov. Pri zasnovi letošnjega izbora se niso odločili za tematski ali problemski koncept, temveč za izbor umetniških del, ki so jih pridobili v zadnjem desetletju. | Ksenija Glažar

V DUHU DOLGOLETNE TRADICIJE so v Pomurskem muzeju Murska Sobota v soboto pred prvo adventno nedeljo pripravili delavnico izdelovanja adventnih vencev. Udeležili so se je predstavniki različnih generacij, največ je bilo mladih in družin z otroki. Namen delavnic je tudi prenos tradicije na mlade. Ves material, razen sveč, so udeleženci prejeli na delavnici. Kustosinja Mateja Huber, ki je vodila tudi to ustvarjalno srečanje, je povedala, da je več kot trideset udeležencev vence izdelalo iz zimzelenih vejic, nato pa so jih okrasili z naravnimi plodovi, kot so storži, plodovi šipka in želod, ter celo s poljimi hišicami. Udeleženci so delavnico zapuščali zadovoljni, saj so ustvarili izvirne in naravne adventne oziroma božične vence, je še dodala. | Geza Grabar, foto: Tomislav Vrečič

DOBRODELNA AKCIJA BOŽIČEK ZA EN DAN je v Pomurju znova dosegla izjemen uspeh. Hiša Sadeži družbe v Murski Soboti je ponovno služila kot zbirno mesto, kjer so prostovoljci vsakodnevno sprejemali darila za otroke in starejše iz šibkejših okolij. Skupno so zbrali kar 467 daril. Pri prevozu daril v Ljubljano pomaga podjetje GMT, medtem ko prostovoljci v Hiši Sadeži družbe skrbijo za nemoten potek pakiranja in odpreme. V Ljubljani nato darila pregledajo in razdelijo po regijah, nakar jih prejemniki ponovno prevzamejo na zbirnih mestih. | Melita Marič

V MESECU VARSTVA PRED POŽARI so prireditve na zelenici pred večnamenskim domom v Pušči pripravili tudi tamkajšnji gasilci PGD Pušča. Na predstavitvi so dejavnost in opremo ob domačih gasilcih predstavili še pripadniki Policijske postaje Murska Sobota, PGD Murska Sobota in nujne medicinske pomoči ZD Murska Sobota, ki so prikazali tudi reševanje ob zastoju srca s samodejnim elektronskim defibrilatorjem. | Geza Grabar

Lelosi prihaja v Mursko Soboto. Obetajo se zaposlitve ...

KSENIJA GLAŽAR
FOTO: LELOSI

Kamniško podjetje, ki izdeluje oblačila znamke Lelosi, del proizvodnje iz Kitajske seli v Mursko Soboto.

V opuščenih halah nekdanje Mure so zaživele številne nove dejavnosti. Kmalu se jim bo pridružila še uspešna zgodba, ki jo piše podjetje Uvecto. V prostorih, kjer so nekdanj nastajali ženski plašči, bodo zdaj nastajale priljubljene pajkice in druga udobna oblačila blagovne znamke Lelosi – po selitvi iz Kitajske z napisom »narejeno v Sloveniji«. Za selitev proizvodnje v Slovenijo so se odločili iz strateških razlogov. Proizvodnja v Sloveniji v luči morebitnih nadaljnjih ekonomskih zaostretev v poslovanju s Kitajsko podjetju zagotavlja stabilnejšo prihodnost blagovne znamke. Mursko Soboto so izbrali na željo direktorja podjetja Uvecto Mateja Slapnika, saj želijo prispevati k razvoju domačega okolja in ustvarjanju novih delovnih mest v regiji, ki ima bogato tradicijo in izkušnje na področju tekstilne industrije. Drugi odločilni razlogi so bili tudi odlične prometne povezave, ustrezna infrastruktura in dostop do usposobljene delovne sile, ki je ključna za kakovostno tekstilno proizvodnjo. Veliko jim pomeni dobro sodelovanje z murskosoboško občino in županom Damjanom Anželjem, ki podpira njihovo idejo. V Murski Soboti poleg proizvodnje načrtujejo še trgovino.

Prihodnje leto bodo šivali priljubljene pajkice znamke Lelosi in druga oblačila.

tura in dostop do usposobljene delovne sile, ki je ključna za kakovostno tekstilno proizvodnjo. Veliko jim pomeni dobro sodelovanje z murskosoboško občino in županom Damjanom Anželjem, ki podpira njihovo idejo. V Murski Soboti poleg proizvodnje načrtujejo še trgovino.

no in županom Damjanom Anželjem, ki podpira njihovo idejo. V Murski Soboti poleg proizvodnje načrtujejo še trgovino.

Za selitev proizvodnje v Slovenijo so se odločili iz strateških razlogov. Proizvodnja v Sloveniji v luči morebitnih nadaljnjih ekonomskih zaostretev v poslovanju s Kitajsko podjetju zagotavlja stabilnejšo prihodnost blagovne znamke.

Iščejo nove delavce različnih profilov

V prostorih nekdanje Mure bo tako spomladi naslednje leto nastal sodoben center tekstilne proizvodnje, ki bo temeljila na visokih standardih kakovosti in sodobni tehnologiji, ki bo omogočila avtomatizacijo procesov in izdelavo zahtevnejših kosov. Za delo v novem proizvodnem obratu Lelosi iščejo kadre različnih profilov – krojače, šivilje, likalce, skladiščnike, kontrolorje, tehnologe, modelarje in mehanike. Sprva načrtujejo zaposlitev okrog štiridesetih ljudi, skupno pa se v Murski Soboti obeta kar 130 novih zaposlitev. Več informacij je na voljo na info@leloteks.com.

Podarimo čas

Spoštovane občanke, cenjeni občani,

dragi bralci in bralke Soboških novin!

Murska Sobota je zažarela v soju tisočernih prazničnih luči, za nami je tradicionalno Miklošovo senje, ki je v mesto privabilo številne obiskovalce od blizu in daleč. Z drsališča se razlega živčav razposajenih otrok, ki uživajo na letos še večji ledeni površini. Mame in očetje ter babice in dedki čakajo, da se bodo otroci in vnuki zapeljali na prazničnem vrtljaku, potem ko so v prazničnem iglu oddali pismo za Božička.

Nad mestnim središčem in na Trgu zmage žarijo pisani baloni, ki imajo za naše mesto prav poseben pomen. Medtem po drevoredu diši po cimetovih kolačih, kuhanem vinu in punču.

V sodelovanju z javnimi zavodi si prizadevamo, da vsako leto nadgradimo pester program prazničnega decembra v našem mestu. Kljub nizkim temperaturam je na in ob drsališču vsak dan živahno. Veseli smo, da se ljudje družijo, mlade pa vsaj za nekaj časa odtegnemo od različnih zaslonov. Nagrajeni smo z dobro voljo v predprazničnem vzdušju ter iskricami v očeh in rdečimi lički otrok, ki uživajo v zimskih radostih.

Rad imam praznični december. Kljub natrpanemu urniku se trudim odzvati številnim vabilom na srečanja društev in poslovnih partnerjev, dobrodelne dogodke ali na klepet ob kozarcu tople pijače ob prazničnih hiškah.

Raje kot materialna darila v teh praznikih podarimo čas! Vzemimo si čas drug za drugega. Ob tem ne pozabimo na znance ali sosedo, ki so osamljeni. Naj začutijo, da nam je mar in da niso pozabljeni.

Spoštovani občanke, spoštovani občani,

želim vam prijeten preostanek leta 2024. Da bi si ga zapomnili le po dobrem, ki naj ostane v vaših srcih, vse slabo naj bo čim prej pozabljeno.

V prihajajočih praznikih vam želim toplino pristnih odnosov in veliko lepih srečanj. Želim vam blagoslovljen in miren božič.

Novo leto pa naj bo SREČNO!

Vaš župan,

Damjan Anželj

Praznični december je tu!

NATALIJA KREFT
FOTO: ALEŠ CIPOT

Številne delavnice, koncerti, predstave, drsanje in še mnogo več. Decembra je pestro v Murski Soboti in njeni okolici.

S prižigom prazničnih luči v mestu 5. decembra je začelo obratovati drsališče, dan pa je zaznamoval še začetek letošnjega prazničnega dogajanja. Ob drsališču ponovno stojijo praznične hiške, ki obiskovalce drsališča razvajajo s toplimi napitki in hrano. Tam se odvijajo tudi glasbeni nastopi. Tako so 13. decembra že zaigrali Play band, v prazničnem času pa bodo nastopili še Skupina Spirit, Pomurski tamburaški orkester, Soboški harmonikarski orkester in Take Nine Orchestra

ter Buryana, nastopil bo tudi zmagovalac letošnjih Melodij morja in sonca Žan Videc z bandom, v soboto, 21. decembra, pa izjemne The Cover Girls, tokrat v praznični izvedbi.

Podroben program Prazničnega decembra v Soboti 2024 je objavljen na spletnih straneh Zavoda za kulturo, turizem in

šport Murska Sobota in visitmurskasobota.si ter na družbenih omrežjih.

Pestro in ustvarjalno v Hiši Sadeži družbe

V torek, 17. decembra, bo posebno dišalo v Hiši Sadeži družbe, saj vas ob 9. uri vabijo na peko božičnih piškotov. Med 16. in 18. uro sledijo knjižnica igrač, izposoja igrač in delavnica izdelovanja božičnih latern.

Pestro tudi v Krogu

V Krogu so poskrbeli, da se bo leto izteklo aktivno in praznično. Še preden se je mesec pošteno začel, so v gasilskem domu pripravili adventno delavnico izdelovanja adventnih vencev, v popoldanskih urah prve decembrske nedelje pa so v družbi krajanov prižgali prvo svečo na velikem adventnem vencu, ki vsako leto krasi vas. Člani ŠKTD Kroške tikvi so v sodelovanju s krajevno skupnostjo in osnovnošolci pred

gasilskim domom pripravili miklavževanje. Poskrbljeno je bilo tudi za kuhano vino in domače pecivo. Ravno tako so organizirali Miklavžev pohod, in sicer 8. decembra od gasilskega doma do broda na Muri. Pripravljajo še pohod z lučkami, ki bo 20. decembra z zborom ob 16.45 pri vrtcu Srnica v Krogu. Pohod bo potekal po glavnih ulicah in do otroškega igrišča, kjer bodo skupaj z otroki okrasili jelko z okraski, ki so jih skupaj izdelali na adventni delavnici.

Vstopnina za drsališče znaša dva evra na dan, obratuje pa od ponedeljka do četrтка in ob nedeljah med 10. in 20. uro, ob petkih, sobotah, praznikih in dela prostih dnevih pa ob 10. do 22. ure.

Pestro praznično dogajanje se odvija tudi po krajevnih skupnostih. Za podrobnosti spremljajte oglasne deske in druge vire obveščanja po posameznih krajevnih skupnostih. | Foto: Natalija Kreft

Božičkov nabiralnik sprejema pisma še do srede, 17. decembra.

Letošnja novost je vrtljak za otroke.

V ospredju dogajanje za najmlajše

- V prazničnem igluj na Trgu zmage do 17. decembra obratuje Božičkov nabiralnik, kamor lahko otroci ob pomoči škrata vsak dan oddajajo pisma z željami Božičku.
 - V četrtek, 19. decembra, se bo na grajski ploščadi ustavil dedek Mraz in pozdravil najmlajše. Zapeli mu bodo otroci vrtca, ki se bodo na pot ponovno odpravili z lučkami. Na odru pri drsališču bo sledil koncert zasedbe Kashmir in Pomurskega tamburaškega orkestra.
 - Naslednji dan bodo otroci na Trgu zmage lahko prisluhnili pravljicam. Pripovedovanje pravljic organizira Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota.
- Od četrтка do sobote, od 19. do 21. decembra, bo na Trgu zmage Božični sejem z rokodelskimi izdelki in prazničnimi dobrotami.**

Dogajanje v Gledališču Park in silvestrovanje na prostem

- Ob bogatem abonmajskem dogajanju so že tretje leto zapored pripravili Praznični december v Gledališču Park. Ob decembrskih sobotah so se ob 10. uri zvrstile predstave za otroke: »Pravljica za škrate«, dobrodelna predstava »Pravljica o čarobnem piškotku«, ki jo organizirajo v sodelovanju s podjetjem Hofer, ter »Praznični čokoladni cirkus« z ekipo Čupakabre. Zadnja sobota v decembru je rezervirana za animirani film o Superbožičku.
- Praznični december bomo v Murski Soboti sklenili s silvestrovanjem na prostem na Trgu zmage. V torek, 31. decembra, ob 17.00 bo silvestrovanje za najmlajše, od 22.00 pa velika zabava z ansamblom Aktual in DJ Harijem. Novo leto bo Murska Sobota pozdravila z naravi prijaznim ognjemetom.

Praznični DECEMBER

V SOBOTI 2024

DOŽIVITE PRAZNIČNO VZDUŠJE V MURSKI SOBOTI

ČETRTEK, 19. 12.

- 15.00
|
20.00 **BOŽIČNI SEJEM** Z IZDELKI DOMAČE OBRTI,
ROKODELSTVA IN PRAZNIČNIH DOBROT
📍 TRG ZMAGE
- 17.00 **PREDSTAVA ZA OTROKE** ARTISTOV ARBADA KARBA IN
PRIHOD DEDKA MRAZA
📍 GRAJSKA PLOŠČAD
- 17.30 **KONCERT KASHMIR**
📍 DREVORED MARTINA LUTHRA
- 18.00 **KONCERT POMURSKI TAMBURAŠKI ORKESTER**
📍 DREVORED MARTINA LUTHRA
- 20.00 **KOMEDIJA TARTUFFE**, SNG MARIBOR
📍 GLEDALIŠČE PARK

PETEK, 20. 12.

- 15.00
|
20.00 **BOŽIČNI SEJEM** Z IZDELKI DOMAČE OBRTI,
ROKODELSTVA IN PRAZNIČNIH DOBROT
📍 TRG ZMAGE
- 16.30 **PRAVLJICA ZA OTROKE**, PIŠK M. SOBOTA
📍 TRG ZMAGE
- 18.00 **KONCERT SOBOŠKI HARMONIKARSKI ORKESTER**
📍 DREVORED MARTINA LUTHRA
- 19.00 **KONCERT ŽAN VIDEČ & BAND**
📍 DREVORED MARTINA LUTHRA
- 20.00 **KOMEDIJA ŽENSKÉ BREZ FILTRA**
📍 GLEDALIŠČE PARK

SOBOTA, 21. 12.

- 9.00
|
13.00 **BOŽIČNI SEJEM** Z IZDELKI DOMAČE OBRTI,
ROKODELSTVA IN PRAZNIČNIH DOBROT
📍 TRG ZMAGE
- PRAZNIČNI DECEMBER V GLEDALIŠČU PARK**
10.00 **PREDSTAVA ZA OTROKE**
PRAZNIČNI ČOKOLADNI CIRKUS,
GLEDALIŠČE ČUPAKABRA
📍 GLEDALIŠČE PARK
- 16.30 **PRAVLJICA ZA OTROKE**, PIŠK M. SOBOTA
📍 TRG ZMAGE
- 18.00 **KONCERT COVER GIRLS**
📍 DREVORED MARTINA LUTHRA

ČETRTEK, 26. 12.

- 19.00 **GLASBENA KOMEDIJA NUNE** V AKCIJI
📍 GLEDALIŠČE PARK

PETEK, 27. 12.

- 18.00 **KONCERT TAKE NINE ORCHESTRA**
📍 DREVORED MARTINA LUTHRA

SOBOTA, 28. 12.

- 10.00 **PRAZNIČNI DECEMBER V GLEDALIŠČU PARK: ANIMIRANI**
FILM ZA OTROKE SUPERBOŽIČEK
📍 GLEDALIŠČE PARK
- 18.00 **NASTOP UČENCEV GLASBENE ŠOLE MUZIKLUB**
📍 DREVORED MARTINA LUTHRA
- 19.00 **KONCERT BURYANA**
📍 DREVORED MARTINA LUTHRA

PONEDELJEK, 30. 12.

- 19.00 **MONOKOMEDIJA KASIČAKO**, DUŠAN RADIČ
📍 GLEDALIŠČE PARK

TOREK, 31. 12.

- 17.00 **SILVESTROVANJE ZA OTROKE**
📍 MESTNO SREDIŠČE
- 22.00 **SILVESTROVANJE NA PROSTEM** Z ANSAMBLIOM AKTUAL
IN DJ HARI-JEM
📍 MESTNO SREDIŠČE

»Želim si, da bi mesto postalo prijaznejši prostor za vse prebivalce«

KSENIJA GLAŽAR

Mag. Mojca Breščak, mestna svetnica iz vrst Gibanja Svoboda, je v mestnem svetu članica odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem.

Mojca Breščak, ki živi v Murski Soboti, je po izobrazbi univerzitetna diplomirana ekonomistka, z znanstvenim nazivom magistrica ekonomske znanosti. Zaposlena je na Občini Moravske Toplice kot podsekretarka za projekte, investicije in razvoj. Prosti čas najraje preživlja z domačimi in prijatelji. S prijateljicami obiskuje koncerte, z mamo sta abonentki v Gledališču Park. S partnerjem z veseljem potujeta, rada imata tudi morje, potapljanje ter raziskovanje novih krajev in kultur. Prevzemajo jo nova spoznanja in odkritja v znanosti, umetnost in ustvarjalnost, narava v vsej lepoti in moči ter življenje v vseh oblikah in odtenkih. Njen najljubši kotiček v občini je mestni park z gradom in Trgom zmage.

Mag. Mojca Breščak deluje v Potapljaškem društvu Murska Sobota in je članica sveta Zavoda Primož Trubar, uprave LAS Goričko, sveta zavoda LEA Pomurje in uprave Ustanove dr. Šiftarjeva fundacija, je tudi recenzentka pri ZOTKA in še kaj bi lahko zapisali.

Za razvoj mesta

Je članica odbora za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem. Ta področja so tudi najbližje njeni stroki in delu. Prispevati želi zlasti k razvoju mesta, ki se najprej udejanja skozi strateško načrtovanje, nato pa s pridobivanjem sredstev sofinanciranja še s prilagajanjem evropskim in nacionalnim strategijam. »To ni slabo, čeprav se pogosto zdi, da so potrebe občine drugače, kot kažejo evropske ali nacionalne usmeritve. Ključna je priprava dobrih projektov, za katere bi si želela, da bi bili tu in tam predstavljeni na sejah mestnega sveta. Ti projekti se namreč ne izvajajo samo v okviru mestne uprave, ampak tudi v javnih zavodih občine,« pravi Breščak. Meni, da ima občina veliko potenciala za razvoj. Najprej je tu bližina letališč, velemest in univerzitetnih središč, saj imamo praktično vse na dosegu roke. Poudari, da je naše okolje varno, kar prispeva h konkurenčni prednosti. Obdani smo z naravnim okoljem, ki sodi v območje Nature 2000, na kar bi morali gledati kot prednost, ob tem pa koristiti vse, kar nam daje, ter si še naprej prizadevati za izboljšanje okolja in zmanjšanje onesnaževanja za dobro vseh nas. Izpostavi tudi dober gospodarski, podjetniški in kmetijski potencial ter podjetja, ki so že pomembni akterji na mednarodnem trgu in v tem smislu tudi promotorji regije. Veliko potenciala vidi v skupnem sodelovanju, mentorstvu start-upom in številnih priložnostih za ustvarjanje novih delovnih mest za mlade in ambiciozne. Temu mora slediti stanovanjska politika, da si bodo mladi, ambiciozni podjetniki in ustvarjalci lahko ustvarili dom, pa najsi z najemom stanovanja ali izgradnjo družinske hiše. S tem lahko prispevamo k ustavitvi bega možganov. Za prihodnost se ji zdi zanimiva vzpostavitev raziskovalnega centra ali inštituta za področje hrane, ob navezavi na medicino, okolje, podnebne spremembe, gerontologijo itd. Meni, da nam manjka center, ki bi ga lahko podjetniki in kmetje uporabljali kot laboratorij za testiranje prehranskih produktov, ocenjevanje kakovosti produktov in podobno. Velik potencial vidi tudi v turizmu, vendar je na tem področju nujno močno regijsko sodelovanje. Meni, da bi morali več postoriti na področju kulturnega turizma, saj je kultura največji turistični magnet, ter turiste poleg Expana usmeriti v mestno središče in do kulturnih ustanov. Ob tem pohvali Pomurski muzej Murska Sobota in Galerijo Murska Sobota. Zanju si želi, da bi v prihodnosti dobila prostore za depo in stalno razstavo. »Če bi prihodnost prinesla še stalno gledališče, bi s tem zaokrožili dolgoletna prizadevanja ustvarjalcev umetnosti igre,« še dodaja. Izpostavi še prekmurski literarni center. Potencial vidi tudi v razvoju rekreacije in športa, ki prispevata k zdravju in dobremu počutju ter razvoju turizma.

Odgovori na vprašanja in pobude mestnih svetnikov (15. redna seja)

Objavljamo odgovore na vprašanja in pobude članov mestnega sveta s 15. redne seje mestnega sveta Mestne občine Murska Sobota, ki je bila 22. oktobra 2024.

GORAZD KEREC:

Občanka ga je opozorila na območje ob Fazaneriji oz. kanalu, in sicer na park za majhne pse, kjer sta bili postavljeni ograja in majhna koliba. Občani so se na tem mestu družili. Zdaj tega več ni, občanko pa zanima, ali je v pripravi nova lokacija.

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Odstranitev so predvidevale strokovne podlage v predpisih o vodovarstvenih območjih Pomurskega vodovoda sistema B, in to že iz leta 2019, prav tako osnutek Uredbe o vodovodnih območjih za vodno telo vodonosnikov Murska kotlina in Goričko. To je bila zakonska zahteva, vendar ne pozna zakona iz obdobja, ko se je to tam postavljalo. Projekt oziroma ograjeni del za pasji park je bil izbran v participativnem proračunu, a trenutno še iščejo primerno lokacijo. Prav tako je bila za park že dana pobuda. Park je tudi v izboru za prijavo zelenih projektov, torej umestitev celotnega parka in ureditev na novo tudi z rušenjem stare zgradbe, ki mimogrede stane nekje 40.000 evrov, zato je smotrno sredstva pridobiti iz projekta oziroma virov CTN.

Zanima ga, kako je z asfaltiranjem Ulice Jožefa Benka, ki jo je že večkrat omenil?

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Ulica spada v območje SO99. Pogodba je že podpisana, dela naj bi bila opravljena v teh dneh oziroma v novembru.

Dodatni odgovor mestne uprave:

V območju SO99 bodo v tem letu izvedena dela odvajanja meteorne vode in razsvetljave ter ureditev in fino planiranje terena. Asfaltiranje bo izvedeno v naslednjem letu. Točen datum je odvisen od vremenskih pogojev. Pogodbeni rok za dokončanje del je 30. april 2025. Trenutno z deli še niso začeli, ker imajo težave z dobavljivostjo materiala.

ANDREJ MEŠIČ:

Predstavil je prošnjo prebivalcev Ivanocijevega naselja, da bi pri št. 9 namestili ogledalo na izhodu z ulice na glavno cesto. To je pri OŠ III Murska Sobota. Očitno pregled tam ni dober, saj sta se zgodili že dve nesreči. Zato prosi, da se prouči, ali je predlog mogoče izvesti.

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Zadevo bodo preverili na terenu in pripravili pisni odgovor.

Dodatni odgovor mestne uprave:

Mestna uprava je zvezi s pobudo za postavitev ogledala na križišču občinskih cest v Ivanocijevem naselju izvedla terenski ogled lokacije. Preglednost je ustrezna, zato postavitev prometnega ogledala ni potrebna.

NIVES CAJNKO:

Opozarja, da naj se nemudoma pristopi k reševanju mostu med Bakovci in Mursko Soboto. Krajan ji je poslal slike tega mostu. Razpadata namreč beton in železo, zato je most zelo nevaren. Slike bo predložila občinski upravi.

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Analiza vseh mostov v mestni občini je že bila opravljena, zdaj čakajo na odgovor in posamezne rešitve. Ko prejmejo poročilo izvajalca, bodo sprejeli potrebne ukrepe.

Dodatni odgovor mestne uprave:

Pregledi vseh mostov so že opravljeni in čakamo na končna poročila. Glede omenjenega mostu ugotavljamo, da za zdaj konstrukcijsko še ni ogrožen, vendar je kljub temu treba pristopiti k njegovi sanaciji. Armirano-betonska prekladna konstrukcija z robnima vencema je v slabem stanju, vidna je armatura, ki jo je treba čim prej sanirati. Voziščna konstrukcija je v zadovoljivem stanju in za zdaj nismo opazili večjih poškodb. Zaščitna ograja je mestoma prerjavela, vidna je korozija, zato bi jo bilo treba popraviti in primerno zaščititi.

MATJAŽ DURIČ:

Kdaj bosta dokončani Noršinska ulica, torej obnova, in kolesarska steza oziroma kdaj bo sproščen promet? To zanima zlasti krajane Cvetkove ulice v Rakičanu, po kateri bo ponovno stekel promet. Po njej se pelje okrog 4600 avtomobilov.

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Grobi sloj asfalta je bil izveden pred približno mesecem, dela z asfaltiranjem finega asfalta bodo potekala v novembru. Cesta bo za ves promet odprta nekje v začetku decembra. Asfaltiranje kolesarske steze bo sledilo predvidoma marca, aprila naslednje leto.

Kdaj se bosta oz. ali se bosta začeli druga faza obnove te ulice, in sicer od križišča z Noršinsko ulico, ter obnova mostu do Rakičana?

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Oddali so že vso dokumen-

tacijo za drugo fazo, izvedba se načrtuje v drugi polovici naslednjega leta. Tako so že pristopili tudi k drugi fazi, po zaključki del prve faze bodo glede na odobritev ministrstev nadaljevali s temi deli.

NADA KUCHAR:

Ker se je bližal 1. november, dan spomina na mrtve, je opozorila, da bi na murskosoboškem pokopališču morali vzpostaviti red. Tam se namreč vozijo s kolesi, mopedi in skuterji, preprosto ne upoštevajo reda in se odpeljejo kar naprej. Predlagala je namestitev dodatnih tabel in občasni nadzor mestnega redarstva. Pohvalila je odgovorne in zaposlene na mestnem pokopališču za urejenost v tem času. Občani prosijo, da bi ob klopih na mestu, kjer je bila prejšnja mrliška vežica, namestili koše za smeti.

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

O tem bodo seznanili redarsko službo. V začetku novembra, na dan spomina na mrtve, je ta služba že okrepljena, zdaj bo mogoče še malo prej, da bi tako preprečili kršitve. Kar se tiče predloga o klopih pri vežici, ga bodo obravnavali s podjetjem Komunala.

Prebrala je, da je bila pred nedavnim zaradi vodovarstvenega območja odstranjen ograja zaščitenega pasjega parka. Zanimalo jo je, kje je ta ograja in ali bi jo lahko namestili v parku, kjer je veliko sprehajalcev psov na povodcih. Po projektu, ki je bil poslan mestni upravi, je najprimernejša lokacija jama v parku, tj. za Gledališčem Park in propadajočo stavbo. Zaposila je za preučitev zadeve.

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Odgovor župana na to vprašanje je enak odgovoru na vprašanje svetnika g. Gorazda KEREC.

Glede stanovanjske problematike je povedala, da je lepo, če imaš lastno stanovanje oziroma lasten dom, vendar vsi tega privilegija nimajo in stanujejo kot podnajemniki. Če imaš v stanovanju polno vlage in plesni ter malo svetlobe, to v današnjem času ni človeško in dostojno življenje. S temi besedami je opisala problematiko občanke, ki se je znašla v hudi stiski, saj živi v občinskem stanovanju. Obupana in bolna občanka se je obrnila nanjo s prošnjo po pomoči. Zaradi svojega pokli-

ca in socialnega čuta zlasti za malega človeka je gospe takoj priskočila na pomoč. Ko ji je opisala razmere, v katerih živi, si ni mogla niti v sanjah predstavljati takšnih življenjskih pogojev. Obrnila se je na predsednico nadzornega odbora Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Murska Sobota gospo Natašo Horvat Barič in člana tega odbora gospoda Tomaža Dundeka. Skupaj so si ogledali občankino stanovanje in ugotovili, da občanka ne pretirava in da zadeva zahteva takojšnje ukrepanje. Po zadnjih informacijah, s katerimi razpolaga, naj bi občanka v kratkem dobila drugo stanovanje. Ob tem razmišlja, da ta primer verjetno ni osamljen, in se sprašuje, koliko občanov in občank še živi v takšnih razmerah. Pozvala je javni stanovanjski sklad in mestno občino, da nemudoma pristopita k reševanju tovrstne problematike. Predlaga, da čim prej preverijo starejša občinska stanovanja, ki so bila nazadnje renovirana pred veliko časa, in aktivno pristopijo k reševanju tovrstne problema-

tike. Javnemu stanovanjskemu skladu se je zahvalila za hiter odziv.

Odgovor župana Damjana ANŽELJA:

Občinski upravi in tudi njemu je znano, da javni stanovanjski sklad stanovanja redno vzdržuje in tudi pregleduje. Nima sicer podatka o prav tem stanovanju oz. občanki. Ni čisto razumel, ali je javni stanovanjski sklad seznanjen s problematiko, jih bodo pa na to opozorili, zato prosi za podatke o tem stanovanju. Najprej bodo seveda preverili lastništvo, in če je javni stanovanjski sklad odgovoren, bo treba ustrezno ukrepati. Zatrdil je, da se stanovanja redno pregledujejo in da mu ni znano, da bi bilo še veliko drugih takih primerov. Nekoliko je neumestno na ta način posploševati zadeve glede tega, koliko občanov živi v takih razmerah in da je treba vsa stanovanja pregledati. Verjame, da gre verjetno za osamljen primer.

Odgovor Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Murska Sobota:

Javni stanovanjski sklad Mestne občine Murska Sobota ima

v lasti 418 stanovanj. Stanovanja so v več stavbah v občini ter jih sproti vzdržujemo in obnavljamo, odvisno od nujnosti sanacije in razpoložljivih finančnih sredstev.

Najemnikom pred dodelitvijo vedno omogočimo ogled stanovanja, tako je bilo tudi v tem primeru. Najemnica ni imela na stanovanje nobenih pripomb.

Pri najemnici smo opravili več ogledov, nazadnje 23. septembra 2024. Ob ogledih je bilo ugotovljeno, da sta v stanovanju prevelika vlaga in prisotnost plesni. Opravili smo tudi ogled kotlovnice in kolesarnice, ki se nahajata pod stanovanjem, ter stopnišča, ki meji na stanovanje. Ni bilo opaziti nobenega zamakanja, vse je bilo suho in brez vidnih sprememb. Naročili smo tudi meritve vlage v stanovanju. Relativna vlaga zraka v stanovanju je bila previsoka (premalo zračenja, ni nape v prostoru, na okenski polici je veliko rož itd.).

V času med ogledi je iz zgornjega in sosednjega stanovanja prišlo do zamakanja. Najemnica je bila opozorjena, da bi morala vložiti vlogo za sanacijo, a tega ni storila.

Okna v stanovanju so nova

plastična, kar dodatno otežuje prezračevanje. Najemnici smo dali navodila za pravilno uporabo stanovanja ter zračenje in ogrevanje.

Iz vsega videnega in navedenega ter iz poročila izvedenca je razlog nastajanja plesni nepravilna uporaba stanovanja. V stanovanjski stavbi, kjer živi najemnica, noben stanovalec nima težav z vlago in plesnijo.

Najemnica je bila na seznamu čakajočih za zamenjavo stanovanja. Ker je bila na vrsti in smo primerno stanovanje imeli na razpolago, smo ji ga ponudili, opravila je ogled in dne 23. oktobra 2024 smo ji ga predali.

Zaposleni na Javnem stanovanjskem skladu Mestne občine Murska Sobota se trudimo in opravljamo ogleda stanovanj, osveščamo najemnike in jim svetujemo glede pravilne uporabe stanovanj ter izvajamo sprotne vzdrževalne dela.

BERNARDKA RUŽIČ:

Tudi njeno vprašanje je povezano s pokopališčem, in sicer se nanaša na podjetje Komunala. Zanimalo jo je, zakaj ni upoštevan rokavnik odvoza

sveč s pokopališča. Že nekočkrat jih je predsednica opozorila, da je zabojnik resnično prepoln. V jesenskem času ljudje množično prihajajo na grobove in jih urejajo, vsako leto ugotavljajo, da je v tem obdobju sveč več kot običajno, vendar do danes odvoz še ni bil urejen.

Odgovor Tomislava ZRINSKEGA, direktorja podjetja Komunala, javno podjetje d.o.o. Murska Sobota:

Sveče odvažajo podjetje Saubermacher-Komunala, za ta odvoz Komunala torej ni pristojna. Tudi sami jih vedno pokličejo in opozorijo, težko pa pove več o ureditvi teh odvozov, ker samo po en zabojnik ne pridejo. Verjetno si odvoz prilagodijo, da napolnijo tovarno vozilo. Na posameznem pokopališču je lahko bolj, da drugem manj polno, gre pa za storitev na poziv. Ko je zabojnik poln, jih pokličejo, vendar ne pridejo takoj drugi dan. Ko se vse skupaj zavleče, nastane težave.

Senje obiskal Miklavž s spremljevalci

ALEŠ CIPOT

V središču Murske Sobote je bilo na praznik svetega Nikolaja zelo živahno; potekalo je tradicionalno Miklošovo senje.

Čeprav je obisknost okto-brskega Trezinega senja občutno večja, je tudi tokratno Miklošovo privabilo števil-

ne kramarje, rokodelce, prodajalce, medicarje in druge ponudnike izdelkov, tako živilskih kot neživilskih, suhe robe, oblačil in dru-

gega. Sejem so kot vsako leto popestrili gostinci s tradicionalno ponudbo: kuhanimi klobasami in kuhanim vinom. Najmlajše

obiskovalce sejma je razveselil Miklavž s spremljevalci. Nastopili so člani Pihalnega orkestra Murska Sobota in skupina Skok.

Sejem velja za eno večjih družabnih prireditev na letni ravni v občini.

Miklavž s spremljevalci je tudi tokrat pritegnil pozornost obiskovalcev.

V središču Murske Sobote je bilo na praznik svetega Nikolaja zelo živahno.

Martinov pohod dveh destinacij

GEZA GRABAR

Murskosoboška zavod za kulturo, turizem in šport in planinsko društvo Matica sta na Martinovo soboto pripravila tradicionalni, 6. Martinov pohod.

V Murski Soboti se je pohod začel pred turistično-informacijskim centrom.

Letošnji se je povezal s podobnim v Moravskih Toplicah, kjer so ga tam letos pripravili že 23. po vrsti. Okrog trideset pohodnikov je pot začelo pred TIC Murska Sobota v Slovenski ulici. Vodila jih je mimo cerkve sv. Martina v Martjancih in do Moravskih Toplic ter nato do Plečnikove cerkve v Bogojini, sklenili pa so jo v Moravskih Toplicah, kjer je potekalo tudi veliko martinovanje s krstom mošta. Oba Martinova pohoda sta se povezala v t. i. pohod dveh destinacij, ki je povezal regijsko središče Mursko Soboto in Moravske Toplice, kraja, ki sta znana po bogati turistični ponudbi in lokalnem utripu. Skupaj je privabil kar 386 ljubiteljev hoje iz različnih krajev, ki so lahko izbirali med tremi različnimi dolžinami: 19-kilometrski pot je vodila iz Murske Sobote, srednje zahtevna, ki je merila 14 kilometrov, se je začela v Martjancih, medtem ko se je 12-kilometrski trasa začela v Moravskih Toplicah. Tam jih je na koncu pod šotorom pričakal topel obrok. Tradicionalni krst mošta so izvedli člani Turističnega društva Dobrovnik, ki jih je spremljala prekmurska vinska kraljica Nuša Horvat.

Vsak udeleženec je prejel praktični spominek – okolju prijazen eko kozarček z logotipom TIC Moravske Toplice in napisom Vedno na tekočem, ki bo kot simbol zmanjševanja plastike za enkratno rabo še naprej odseval trajno informativno vez med obiskovalci in destinacijo.

Inovativnost, znanost in ustvarjalnost za napredek

KSENIJA GLAŽAR

Regionalni center Zveze za tehnično kulturo Slovenije s sedežem v Murski Soboti je novembra v trgovskem centru Maximus priredil Festival inovativnosti, znanosti in ustvarjalnosti mladih – IZUM 2024.

Festival, katerega namen je mladim na zanimiv način prikazati ustvarjalnost, znanost in gospodarstvo, vsako leto združi veliko zanimivih področij in dogodkov, kot so Mladi za napredek Pomurja, razstava ustvarjalnosti pomurskih osnovnih in srednjih šol ter spremljajoči dogodki, predavanja in zabavne delavnice. Festival se je začel z astronomskim opazovanjem in predavanjem Bojana Jandrašiča o sončnem mrku. Obiskovalci so si lahko ogledali še tradicionalno razstavo ustvarjalnosti in Alejo srednjih šol s predstavitvijo pomurskih srednjih šol. Mladi so lahko prisluhnili predavanju o duševnem zdravju in samopodobi mladih ter o tem, kako lahko z gibanjem odpravijo stres. Festival se je zaključil s prav tako tradicionalno Znanstveno konferenco PAZU, ki je letos potekala pod naslovom »Pričakovana življenjska doba v Pomurju« na Alma Mater Europaea Murska Sobota.

Podelitev priznanj in plaket

Na slavnostni akademiji murskosoboškega regionalnega centra ZOTKS so podelili priznanja osnovnošolcem in dijakom, ki so tekmovali v znanju iz logike. Iz naše občine sta srebrni priznanji prejela Katja Litrop in Etian Kuzma (oba OŠ II Murska Sobota,

Znanstvena konferenca PAZU je letos potekala pod naslovom »Pričakovana življenjska doba v Pomurju«.

ta, mentorica Mateja Trplan), zlati pa Lucija Kastelic (OŠ III Murska Sobota, mentor Peter Škofič) in Maša Kerec (OŠ I Murska Sobota, mentorica Mira Ambruš). Med dijake so srebrna priznanja prejeli Tijan Rogač, Klara Pucko, Lara Horvat, Nik Tivadar in Izidor Horvat (vsi Gimnazija Murska Sobota, mentorici Valerija Režonja in Tadeja Pucko) ter Neva Gašević (Ekonomski šola Murska Sobota, mentorica Jana Grosman), zlata pa Mitja Litrop, Tine Šalamon, Sašo Mörec in Enej Kuzma (Gimnazija Murska Sobota, mentorice Tadeja Pucko, Valentina Herbay in Sandra Pančor). Naziv raziskovalna šola so prejele

OŠ Bakovci, OŠ I Murska Sobota, OŠ II Murska Sobota in OŠ III Murska Sobota ter Srednja zdravstvena šola Murska Sobota, Gimnazija Murska Sobota, Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota ter Ekonomska šola Murska Sobota. Plaketo za aktivno in uspešno sodelovanje ter strokovno in pedagoško delo na področju mladinske raziskovalne dejavnosti je prejela Jasna Žižek iz OŠ I Murska Sobota. Plaketo za najmentorja 2024 za področje tehnike pa Klaudija Rančigaj iz OŠ III Murska Sobota, saj so njeni učenci prejeli največ priznanj na področjih tehnike ter konstruktorstva in modelarstva.

Obeležili preteklost, praznovali sedanost in pogledali v prihodnost

ALEŠ CIPOT

Ginekološko-porodniški oddelek Splošne bolnišnice Murska Sobota praznuje 70 let delovanja. Prireditve ob jubileju so pripravili v Gledališču Park.

Slavnostni govornik je bil prim. mag. Dorjan Marušič, podpredsednik vladnega strateškega sveta za zdravstvo in svetovalec ministrice za zdravje. V okviru praznovanja 70. obletnice so pripravili strokovna predavanja različnih strokovnjakov, ki so jih zaključili s simpozijem dan prej, na katerem so predstavili ginekološko-porodniški oddelek skozi čas. Ob tem so izdali strokovno monografijo

z naslovom »Skozi naše roke v Pomurje in svet«.

Trdno postavljeni temelji

Na slavnostni prireditvi v Gledališču Park so obeležili preteklost, praznovali sedanost in pogledali v prihodnost. V uvodnem pozdravu je spregovoril podžupan Jure Lang, ki je ginekološko-porodniškemu oddelku predal občinsko priznanje. Predstojnik oddelka dr. Luka Roškar

je povedal: »Sedemdeset let je obdobje, v katerem so se na oddelku menjali številni rodovi in generacije. Vse generacije so gradile na temeljih predhodnikov in naš jubilej dokazuje, da so bili ti temelji trdno postavljeni.« Ob tej priložnosti je predal zahvalne listine upokojenim sodelavcem za njihovo strokovno in predano delo ter se zahvalil vsem sedanjim sodelavcem. V kulturnem programu so nastopili godalni

Sedanji rod ginekološko-porodniškega oddelka uspešno deluje in delo nadaljuje na trdno postavljenih temeljih.

kvartet C'est La Vie, Roko Kolmanič, Katja Litrop ter učenci Glasbene šole Beltinci pod vodstvom Anje Koroša. Ob tej priložnosti je nastal kratki film, ki so

ga predvajali na dogodku. Prikazal je razvoj oddelka skozi čas in video prve porodnice v novi stavbi porodnišnice.

Šest desetletij mavrične šole

KSENIJA GLAŽAR

Osnovna šola IV Murska Sobota je s slavnostno prireditvijo v Gledališču Park, na kateri so nastopili njeni učenci in zaposleni, obeležila okroglo obletnico delovanja.

Ravnateljica šole Jana Grah je v nagovoru poudarila, da njihova šola ni čisto običajna šola, je mavrična šola, ki jo obiskujejo drugačni učenci. Njeno poslanstvo je izvajanje vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami, ki temelji na upoštevanju njihovih značilnosti, spodbujanju močnih področij, podpori pri premagovanju ovir in spodbujanju ter vključevanju v družbeno okolje. Obenem je šola s tradicijo. Strokovni delavci se prek mobilne specialnopedagoške službe vključujejo tudi v izvedbo izobraževalnih programov s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo na drugih osnovnih šolah in vrtcih v regiji. V okviru šole deluje tudi skupina za podporo inkluziji. »Zaposleni so največja vrednota vsake institucije, prav tako naše šole. Učence učimo in vzgajamo, pomagamo jim nositi bremena, pričarati nasmehe na obraz ali brisati solze, ki se občasno tudi pojavijo. Podpiramo jih, da sanjajo in dosegajo svoje cilje,« je ravnateljica pohvalila zaposlene in učence ter se obenem zahvalila staršem.

Kratka zgodovina šole

Prvi oddelek za takrat t. i. manj nadarjene učence je bil v Murski Soboti ustanovljen pod

Oder je prevzela pozitivna energija.

vodstvom Ivane Velnar v šolskem letu 1939/1940, a je njena prizadevanja prekinila vojna. Za začetek POŠ Murska Sobota tako velja datum 1. september 1964, ko so prve prostore dobili v novozgrajeni zgradbi OŠ III Murska Sobota. Pedagoška vodja te šole je bila Marija Gruškovnjak. V šolskem letu 1971/1972 je postala popolnoma samostojna osem-

letka. Čez dve leti so dobili lastne prostore v stari stavbi zdravstvene šole, nato so več oddelkov zaradi prostorske stiske preselili v t. i. Potrošnikove barake. V šolskem letu 1976/1977 so uvedli VID v oddelku delovnega usposabljanja. Izraz posebna šola se je umaknil novemu – OŠ Prekmurske brigade. Desetletje pozneje je bil dograjen prizidek, v katerem so učence pričakale lepe, svetle učilnice, šivalnica, tehnična delavnica in gospodinjstva učilnica. Z novo zakonodajo s področja šolstva sta se življenje in delo šole čez leta močno spremenili. V šolskem letu 2001/2002 je bil na pobudo pomočnice ravnateljice Marije Bačič organiziran Klub staršev, ki je predlagal dobrodelno akcijo zbiranja denarja za učence, ki niso zmogli plačevati šolske prehrane, in sicer prireditve Podaj mi roko. V šolskem letu 2010/2011 so se v okviru prireditve Podarimo srečo javnosti predstavili s predstavo »Snežna kraljica«, ki je leta 2012 prejela visoko mednarodno priznanje Inclusia, ki jo podeljujejo za izjemne inkluzivne projekte.

Ravnateljice šole skozi čas: Marija Gruškovnjak, Marija Pavlič, Marija Bačič, Silva Benkovič Pintarič, Metka Kuharič in Jana Grah.

Učenci so strastno zapeli.

Prvi oddelek za takrat t. i. manj nadarjene učence je bil v Murski Soboti ustanovljen pod vodstvom Ivane Velnar v šolskem letu 1939/1940, a je njena prizadevanja prekinila vojna. Za začetek POŠ Murska Sobota tako velja datum 1. september 1964, ko so prve prostore dobili v novozgrajeni zgradbi OŠ III Murska Sobota.

Kako združiti inovacije in trajnostne pristope

MELITA MARIČ

V Expanu so odprli razstavo »Lahko tehnologija reši svet?«, ki jo je pripravilo švicarsko veleposlaništvo.

Na okrogli mizi so poglede delili Gnanli Landrou, soustanovitelj in generalni direktor podjetja Oxara iz Švice, Gregor Makuc, glavni izvršni direktor Leka in predsednik Sandoza Slovenija, ter Boštjan Zalar, direktor Instituta Jožef Stefan iz Slovenije.

Dogodek je izpostavil dosežke Slovenije in Švice na področju čistih tehnologij ob podpori švicarskega veleposlaništva, podjetja Lek ter Instituta Jožef Stefan. Minister za visoko šolstvo, znanost in inovacije Igor Papič in veleposlanica Švice Gabriele Schreier sta v uvodnih govorih poudarila pomen mednarodnega sodelovanja in inovacij za trajnostno prihodnost. Papič je izpostavil, da je Švica trenutno eden največjih investitorjev v Sloveniji, zlasti na področju visokih tehnologij. Na okrogli mizi so razpravljali strokovnjaki, kot so Gnanli Landrou, soustanovitelj in generalni direktor podjetja Oxara iz Švice, Gregor Makuc, glavni izvršni direktor Leka in predsednik Sandoza Slovenija, ter Boštjan Zalar, direktor Instituta Jožef Stefan. Landrou je predstavil izjemen primer povezovanja inovacij in trajnostnih pristopov mladega podjetja Oxara, ki z rešitvami za gradbeništvo ponuja konkretne odgovore na globalne izzive. Zalar je izpostavil potencial umetne inteligence pri reševanju okoljskih problemov, opozoril pa tudi na etične izzive uporabe tehnologije. Po besedah Makuca so odlični primeri, kako lahko kombinacija napredne tehnologije, povezovanja z lokalnim okoljem in podpore države prinese izjemne rezultate. Kot izjemen dosežek je izpostavil Sandozovo investicijo v Lendavi, vredno več kot 400 milijonov evrov. Tam nastaja najsodobnejši center za proizvodnjo bioloških zdravil. Ta projekt bo regiji prinesel okoli tristo novih delovnih mest, prispeval bo tudi k njenemu gospodarskemu razvoju.

Odprtje razstave

Razstava, ki je na ogled do 17. decembra, ponuja vpogled v inovativne rešitve, ki izboljšujejo energetske učinkovitost, spodbujajo recikliranje in povečujejo biotsko raznovrstnost.

Na okrogli mizi so razpravljali strokovnjaki, kot so Gnanli Landrou, soustanovitelj in generalni direktor podjetja Oxara iz Švice, Gregor Makuc, glavni izvršni direktor Leka in predsednik Sandoza Slovenija, ter Boštjan Zalar, direktor Instituta Jožef Stefan.

Okus tradicije in čar domačih daril v Zeleni točki

ZELENA TOČKA

Petnajstega novembra smo obeležili tradicionalni slovenski zajtrk, ki nas opominja na pomen lokalno pridelane hrane in kulturne dediščine.

Vabljeni, da jih obiščete na Industrijski ulici 5a v Murski Soboti, kjer vas v Zeleni točki čaka prijazna ekipa in pestra izbira daril.

Prav te vrednote uresničujejo v Zeleni točki, kjer pripravljajo čudovite darilne pakete z izdelki lokalnih proizvajalcev.

V njihovih darilnih paketih mesto najdejo pristni lokalni izdelki, kot so med, marmelade, čaji, bučno olje, testenine, čokolade in še mnogo več. Izbirate lahko med že pripravljenimi paketi ali si sestavite posebno kombinacijo po svojem okusu.

Obiščite njihovo spletno trgovino na www.zelena-tocka.si ali se obrnite na njih: po e-pošti ms@zelena-tocka.si ali po telefonu 031 778 159.

Naj bodo letošnji prazniki polni toplote, veselja in lepih trenutkov ob pristnih okusih domačih izdelkov!

Povezani za potrebe trga dela

UREDNIŠTVO

V prostorih Kariernega središča Murska Sobota je potekala ustanovna seja Sveta partnerjev murskosoboške območne službe Zavoda RS za zaposlovanje.

Cilji delovanja sveta so zmanjšanje primanjkljajev in neskladij na regionalnem in lokalnem trgu dela, zagotavljanje ustreznih kadrov na področju območne službe Murska Sobota skupaj z drugimi partnerji v svetu ter krepitev sodelovanja akterjev na območju območne službe. V svet so poleg murskosoboške območne službe Zavoda RS za zaposlovanje vključeni še Pomurska gospodarska zbornica, Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota, Ljudska univerza Murska Sobota, Mestna občina Murska Sobota, Razvojni center Murska Sobota, Center za socialno delo Pomurje, Območna zveza svobodnih sindikatov ter Romska zveza Slovenije.

Kaj bodo počeli?

Svet partnerjev bo prednostno deloval na naslednjih področjih:

- srednjeročno in dolgoročno napovedovanje potreb delodajalcev po poklicih in kompetencah, izmenjava pomembnih informacij za trg dela;
- dajanje predlogov s področja dela ter storitev ZRSZ in drugih akterjev, ki lahko prispevajo k zagotavljanju ustreznih kadrov v regiji;
- oblikovanje predlogov s področja dela in storitev ZRSZ ter drugih akterjev za podporo di-

Predstavniki omenjenih institucij so po seznanitvi s poslanstvom in predvidenimi nalogami Sveta partnerjev, ki jih je predstavila direktorica območne službe Stanislava Perčič, podpisali partnerske dogovore o sodelovanju.

gitalnemu in zelenemu prehodu;

- krepitev sodelovanja partnerjev na področju vseživljenjske karijerne usmeritve, tudi za šolajočo se mladino in zaposlene;
- oblikovanje predlogov ukrepov aktivne politike zaposlovanja glede na regionalne potrebe in posebnosti, na eni strani z vidika potreb delodajalcev in na drugi z vidika potreb ranljivih skupin;
- sodelovanje pri vprašanjih, ki

so povezana z zaposlovanjem in delom tujcev v regiji, ter oblikovanje predlogov za urejene in varne delovne migracije;

- informiranje odločevalcev v regiji o razpoložljivih kadrih in kadrovskih potrebah (npr. vstop novih investorjev ali večja odpusčanja);
- oblikovanje priporočil za razvoj kadrov v regiji ter sodelovanje pri organizaciji fokusnih skupin, posvetov idr.

Kako dostopni smo invalidom?

MELITA MARIČ

Mednarodni dan invalidov kot spodbuda za spremembe.

VMurski Soboti je dan pred mednarodnim dnevom invalidov, ki ga obeležujemo 3. decembra, potekal posvet z naslovom Dostopnost za invalide. Dogodek, ki sta ga organizirala Mestna občina Murska Sobota in njen svet za invalide, je del projekta Občina po meri invalidov.

Vizija dostopne in vključujoče družbe

Na posvetu je predsednica sveta Sonja Šavel poudarila, da je ključnega pomena ustvarjanje vključujoče družbe, v kate-

ri so potrebe invalidov ustrezno obravnavane. »Naša naloga je združiti obstoječe rešitve in vzpostaviti platformo, ki bo dostopna vsem,« je izpostavila. Mestna občina Murska Sobota, ki že od leta 2012 nosi naziv Občina po meri invalidov, s svojimi prizadevanji dokazuje zavezanost izboljšanju kakovosti življenja invalidov v lokalnem okolju. Ob tej priložnosti je župan Damjan Anželj opozoril, da invalidi predstavljajo kar 15 odstotkov svetovne populacije, kar še dodatno poudarja pomen tovrstnih pobud.

Inovacije za večjo dostopnost

Posebno pozornost sta pritegnili predavanji Romana Renerja, svetovalca direktorja Geodetskega inštituta Slovenije, in Matevža Pogačnika, predstojnika Laboratorija za multimedijo na Fakulteti za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, ki sta predstavila sodobne rešitve na področju mobilnosti in tehnologije. Rener je predstavil koncept Zgodbe petih prostorov, platformo za izboljšanje mobilnosti in dostopnosti invalidov ter starejših. Platforma temelji na petih ključnih prostorih: zunanjem,

V Murski Soboti je ob mednarodnem dnevu invalidov potekal posvet, kjer so predstavili sodobne rešitve.

notranjem, socialnem, digitalnem in virtualnem. Ob tem je poudaril pomen povezovanja različnih rešitev za celovito vključevanje invalidov v družbo ter napovedal širitev sistema prevozov na klic, ki že uspešno deluje v Ljubljani in Mariboru. Pogačnik je izpostavil inovativne rešitve na področju zagotavljanja dostopnosti. Te vklju-

čujejo tehnologije za slepe, slabovidne, gluhe, naglušne ter gibalno ovirane osebe. Kljub obetavnim možnostim je opozoril na težave pri implementaciji. Poudaril je, da tehnologija sama po sebi ni dovolj – nujno je zagotoviti osveščene in usposobljene ljudi, ki jo bodo znali uporabljati in prilagajati potrebam posameznikov.

Vožnja po Noršinski ulici odslej veliko bolj prijetna

KSENIJA GLAŽAR

Po šestih mesecih popolne zapore za promet je znova odprt del prenovljene Noršinske ulice.

Z investicijo želi Mestna občina Murska Sobota prispevati k razvoju trajnostne mobilnosti, zagotoviti osnovne infrastrukturne pogoje za boljšo povezanost urbanega območja z zaledjem, povečati prometno varnost za najšibkejšie udeležence v prometu ter izboljšati kakovost življenjskega prostora in posledično vplivati na izboljšanje kakovosti zraka.

Dela so se začela 20. maja letos, ko je bila vzpostavljena popolna zapora za ves promet iz smeri Rakičana in Noršincev proti ekonomski šoli oziroma mestu. Izjema je bil le dostop do podjetij, ki delujejo na tem območju, saj je bil ves čas gradnje omogočen dostop iz smeri mesta. Začasne spremembe prometnega režima v mestu in okolici so trajale vse do 20. novembra, ko je bila cesta znova odprta za ves promet. V okviru prve faze projekta sta bili izvedeni rekonstrukcija lokalne ceste v dolžini skoraj enega kilometra (od ekonomske šole do križišča za Noršince in Rakičan) in izgradnja kolesarske steze. Rekonstrukcija ceste s pripadajočo infrastrukturo je končana, spomladi bo sledilo še asfaltiranje kolesarske steze. Takrat bo urejen še zeleni pas, postavljena bosta tudi urbana oprema in kolesarski števec. Dela, ki bodo trajala približno dva meseca, ne bodo imela bistvenega vpliva na promet po Noršinski ulici. Vrednost gradbenih del prve faze bo znašala dobrih 1,16 milijona evrov. Projekt je sofinanciran iz mehanizma CTN za operacije trajnostne mobilnosti. Za sofinanciranje je upravičena le izgradnja kolesarske infrastrukture, in sicer v višini 80 odstotkov upravičenih stroškov. Za ureditev Noršinske ulice ni bilo mogoče pridobiti sofinanciranja, zato je ta financirana iz občinskega proračuna.

Cesto so začeli urejati pred približno pol leta.

Zvezna kolesarska povezava z Rakičanom predvidoma leta 2026

Po zaključku prve faze je predvidena druga, s katero bo nastala zvezna kolesarska povezava med Mursko Soboto in Rakičanom (v drugi fazi odsek od križišča za Rakičan in Noršince do naselja Rakičan) v skupni dolžini 1,63 kilometra. Projekt druge faze bo

na povabilo Združenja mestnih občin Slovenije prijavljen za sofinanciranje operacij trajnostne mobilnosti iz mehanizma CTN predvidoma konec januarja oziroma februarja prihodnje leto, izvedba pa bo predvidena v proračunu za leto 2026. V drugi fazi bo med drugim zgrajen nov most čez reko Ledavo.

Financira
Evropska unija

Rekonstrukcija ceste s pripadajočo infrastrukturo je končana, spomladi bo sledilo še asfaltiranje kolesarske steze. Takrat bo urejen še zeleni pas, postavljena bosta tudi urbana oprema in kolesarski števec.

Projektu Natura Mura nagrada

KSENIJA GLAŽAR

Projekt Natura Mura, ki ga je izvajal konzorcij šestih partnerjev pod vodstvom Zavoda RS za varstvo narave, je prejel nagrado Natura 2000.

V Razvojnem centru Murska Sobota so ponosni, da so del zgodbe, ki prispeva k trajnostni prihodnosti našega okolja in ohranja reko Muro za prihodnje rodove.

Projekt Natura Mura je doslej največji projekt renaturacije rečnih ekosistemov v Sloveniji. Glavni cilj projekta je bil izboljšati stanje območij Nature 2000 ob reki Muri.

Ponovno so vzpostavili deset hektarjev zaraščajočih mokrotnih travnikov, obnovili dve naravovarstveno pomembni mrtvici, izkopal dvajset mlak, obnovili šest rečnih rokavov v skupni dolžini devetih kilometrov ter v dolžini treh kilometrov renaturirali rečno strugo, obnovili so 32 hektarjev poplavnega gozda in vzpostavili infrastrukturo za interpretacijo narave.

Najboljše prakse varstva narave

V projektu je kot projektni partner sodeloval Razvojni center Murska Sobota, ki je poskrbel za razvoj in izvedbo celovitih interpretacijskih vsebin projekta. Vzpostavili so tri informacijske centre, devet interpretacijskih točk v naravi ob celotnem toku reke Mure v Sloveniji in spletno stran projekta ter posneli izobraževalni film o naravi in ljudeh ob reki Muri. »Nagrada Natura 2000 je potrditev, da je bil projekt dobro zastavljen in da smo partnerji v projektu ne samo izvedli vse aktivnosti projekta, temveč jih uspeli še nadgraditi in približati tako prebivalcem kot strokovni javnosti,« pravijo v Razvojnem centru Murska Sobota. Slovenska nagrada Natura 2000 izpostavlja najboljše prakse varstva narave z dolgoročnimi učinki.

V projektu je kot projektni partner sodeloval Razvojni center Murska Sobota, ki je poskrbel za razvoj in izvedbo celovitih interpretacijskih vsebin projekta. Vzpostavili so tri informacijske centre, devet interpretacijskih točk v naravi ob celotnem toku reke Mure v Sloveniji in spletno stran projekta ter posneli izobraževalni film o naravi in ljudeh ob reki Muri.

Dejan Židan: »Vsi Dončiči zrastejo v občinskih športnih dvoranh«

NATALIJA KREFT
FOTO: ŽAN KOLMAN

Zadnje dni novembra je bil sprejet državni program za šport 2025, ki bo bistveno nadgrajen. O njem smo se pogovarjali z mag. Dejanom Židanom, državnim sekretarjem na ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport.

Katere so ključne novosti programa za šport 2025?

Novi državni program za šport bo korak naprej na več ravneh. Predvideva rekordna sredstva, nekaj manj kot 53 milijonov evrov. Sredstva bomo povečali zlasti za šport otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport, in sicer za kar 57 odstotkov. Poleg tega bomo bistveno okrepili delovanje nacionalnih panožnih športnih zvez in podprli športne programe Slovencev v zamejstvu.

Naslednje leto zaživita programa, ki bosta pomembna zlasti za občinsko raven. Katera sta ta programa in kaj prinašata?

Prvi je Šport za invalide. Drugo leto bomo vzpostavili dvanajst regijskih centrov in verjamem, da bo enega prijavila tudi Mestna občina Murska Sobota. Tako bo invalidom na razpolago dvorana z lažjim dostopom in orodji, ki so bolj primernejša zanje. Država bo po vsej Sloveniji financirala dvanajst strokovnih delavcev oz. trenerjev, ki bodo dodatno izobraženi, da se ustrezno ukvarjajo z invalidi. V okviru tega programa za invalide bomo dodatno izobrazili še do 350 strokovnih delavcev. Invalidi se namreč želijo vključiti, in če je strokovni delavec dodatno izobražen, lahko v svojo sredino sprejme tudi tovrstne športnike. Drugi program je Šport za vse. Skupaj s slovenskim zdravstvom namreč v letu 2025 vzpostavljamo do 120 izvajalcev programa, h katerim bodo lahko telesno neaktivne občanke in občane napotile obstoječe družinske, triažne, referenčne ambulante idr. Izvajalci bodo nudili šestdeset ur brezplačne, strokovno vodene telesne fizične aktivnosti. S tem bomo vključili številne, ki se s športom sploh ne ukvarjajo. Naš cilj je, da do 125 mest za organizatorje razpišemo februarja, vsak organizator bo sprejel dvajset ljudi in bo vsakega posameznika spremljal od začetka do konca. Ta program bo za državo pogodbeno izvajal Olimpijski komite Slovenije in verjamem, da se bo odzvalo tudi veliko ustreznih organizatorjev v Murski Soboti.

Poudarili ste pomen občin pri razvoju športa. Kakšno vlogo bodo imele in kakšne koristi lahko pričakujejo?

Želimo vzpostaviti boljše pogoje za šport na občinski ravni. Če smo

doslej sofinancirali 120 trenerjev na nacionalni ravni, jih bomo v naslednjem letu še dodatnih trideset. Ministrstvo je pripravljeno prevzeti dvajset odstotkov financiranja stroškov trenerjev znotraj občinskih panožnih športnih šol, kar pomeni dva milijona evrov dodatnih sredstev za približno štiristo strokovnih delavcev. To bo občinam omogočilo, da trenerjem zagotovijo stabilnejše pogodbe, kar bo zmanjšalo obremenitev staršev pri plačilu vadin. Pri tem je ključno, da se sredstva, ki jih občine že namenjujejo športu, ne zmanjšujejo. Poleg tega bomo prvič začeli sofinancirati otroke, ki trenirajo v tujini.

Na kak način želite podpreti športne programe Slovencev v zamejstvu?

Prvič bomo začeli financirati športne aktivnosti tudi v zamejskih skupnostih, kjer živijo Slovenci. Na stroške ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport bomo v vseh štirih zamejskih regijah vzpostavili izpostave olimpijskih regijskih pisarn. Te bodo omogočale financiranje strokovnega kadra, že obstoječega ali novega. Poleg tega bomo zagotovili dodatna sredstva za programe, ki vključujejo usposabljanje otrok v slovenskem jeziku, pri čemer se pričakuje aktivno sodelovanje tudi iz Pomurja, na primer z organizacijo treningov ali izobraževanj v Porabju.

S katerimi izzivi se soočate na področju športa v osnovnih šolah in kako jih nameravate rešiti?

Ena ključnih težav, ki jih opazujemo, je pomanjkanje strokovnega kadra v osnovnih šolah, zlasti v prvi in drugi triadi, kjer otroci nimajo dostopa do športnega pouka, ki ga vodijo strokovno usposobljeni trenerji. Čeprav z državnimi in občinskimi sredstvi gradimo sodobne telovadnice, to ne zadostuje, če ni usposobljenih športnih pedagogov, ki bi pri otrocih znali spodbujati in razvijati motorične sposobnosti. Trenutno večina šol to podporo zagotavlja šele v zadnji triadi, a to ni dovolj. Na ministrstvu intenzivno iščemo rešitve, da bi lahko te kadrovske težave odpravili in otrokom že od začetka zagotovili kakovostno športno vzgojo.

Kako se ministrstvo spopada z upadom telesne aktivnosti

študentov in kakšni so načrti za izboljšanje tega stanja?

Velik izziv opazamo pri študentih v prvem letniku, kjer šport ni več obvezen. Večina študentov zamenja kraj bivanja in prevzame nove življenjske navade, pogosto brez redne telesne aktivnosti. Statistika kaže zaskrbljujoč upad: pred leti, ko je bila telesna vzgoja še obvezna, je bilo telesno aktivnih vsaj 64 odstotkov študentov, danes le še štirinajst. Z ministrstvom za visoko šolstvo smo sklenili dogovor, da se s spremembo zakonodaje v prve letnike fakultet šport ponovno uvede kot obvezna dejavnost. S tem bomo okrepili temelje za ohranjanje aktivnega življenjskega sloga tudi po zaključku študija. S sofinanciranjem športnih programov želimo zmanjšati finančne ovire za družine in zagotoviti dostopnost športa za vse, še zlasti za otroke iz manj premožnih okolij. Športnim panožnim zvezam smo predlagali, naj ustvarijo posebne sklade za brezplačne treninge talentiranih otrok, katerih starši tega ne zmorejo financirati, kar začenjamo sofinancirati v večjem obsegu. Naša vizija je šport, ki je dostopen in pravičen za vse.

Na področju infrastrukture ste že omenili nekaj pomembnih dosežkov. Kakšni so načrti za prihodnje?

Vzpostavili smo register javnih športnih objektov, ki vključuje 3700 objektov. Slovenija je po številu objektov nad evropskim povprečjem, vendar se soočamo z izzivom obnove. Lani smo prvič izvedli razpis, uspešnih je bilo več kot osemdeset projektov. Letošnji razpis je bil še pomembno večji, potrdili pa smo vse vloge, ki so izpolnjevale pogoje, kar pomeni petdeset milijonov evrov za obnovo športnih objektov, sprva je bilo v načrtu zgolj trideset. Skupna vrednost 141 projektov je 176 milijonov evrov. V Murski Soboti smo na primer podprli obnovo telovadnice na OŠ I Murska Sobota, pumptrack pri mestnem kopališču in največji projekt – dograditev tribun na Fazaneriji. Tudi v prihodnje bomo občine spodbujali, da pripravijo kakovostne projekte, saj vidimo, da nove ali prenovljene športne površine navdušujejo mlade in povečujejo vpis v športne klube. Če je projekt dobro pripravljen, se bodo sredstva že našla.

Ko država financira obnovo javnih objektov, to ni samo podpora profesionalnim športnikom, temveč vsakemu posamezniku.

Židan zaradi funkcije na ministrstvu in s tem v aktualni vladi velja za enega pomembnejših akterjev na področju razvoja športne in turistične infrastrukture.

Obstaja namreč psihološka meja 800 metrov; če je športni objekt blizu, je večja možnost, da se bodo občani in občanke ukvarjali s športom, gibanjem. Zato je pomembno obnavljati v vseh krajih. Vsi Dončiči zrastejo v občinskih športnih dvoranh. Zato je tako pomembno, da jih imamo in za njih skrbimo.

Iz kohezijskih sredstev bo Mestna občina Murska Sobota obnovila TVD Partizan, kar bo več kot dobrodošla pridobitev v našem mestu.

Izkušnje kažejo, da vsaka novost ali obnova na področju športa mlade izjemno navduši. Klubi zabeležijo za četrtno večji vpis. A pomembno je ta interes tudi obdržati, kar nam lahko uspe ne le z dobrim delom kluba, temveč tudi z večjimi javnimi tekmovanji v teh objektih.

Katere ukrepe ste pripravili za zmanjšanje nasilja in izboljšanje integritete v športu?

Nasilje v športu, zlasti med navijači, ostaja izziv. Pripravljena je sprememba zakona, ki bo sprejeta v doglednem času ter bo omogočila prepoznavanje navijačev, denimo s prepovedjo mask na prireditvah, in uvedbo strožjih kazni, kot je podaljšana prepoved obiskovanja športnih prireditev. Na področju integritete smo organizirali posvete o nasilju v športu, kjer smo ugotovili potrebo po jasnejših postopkih prijavljanja nepravilnosti. Olimpijski komite Slovenije bo pripravil enotna pravila za vse športe, ki bodo omogočala anonimno prijavo in jasen protokol ukrepanja. A ne smemo pozabiti, da spadamo med redke države, ki imajo vzpostavljen sistem varuha športnikovih pravic (op. p. dr. Rožle Prezelj). Financira ga ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport.

Pomurje je znano po naravnih lepotah in termalnem turizmu. Kako ministrstvo podpira razvoj regije na tem področju?

Na splošnih razpisih za podporo gospodarstvu je gospodarstvo v Pomurju v zadnjih osmih letih prejelo slabih petdeset milijonov evrov podpore, od tega je bilo dvanajst milijonov namenjenih mestni občini. To je jasen pokazatelj, da je mesto res središče Pomurja. Številke in absorpcijska moč se kažejo v konkretnih projektih. Spomnimo se samo razvoja Soboškega jezera, v prihodnjem letu sledi nadaljevanje razvoja te točke. Županova odločitev, da iz kohezijskih sredstev sredstva namenijo za obnovo zgradbe TVD Partizan, je bila odlična. Projekt se mi osebno zdi izjemno zanimiv, saj vključuje inovativen katamaran na električni pogon. Tovrstni projekti združujejo inovacije, trajnost in lokalno tradicijo, kar je ključ do razvoja regije. Pozdravljam tudi prihod t. i. Talent centa. Vendar bo treba projekt speljati tako, da bo dolgoročno vzdržen. Murska Sobota je že danes regionalno središče in verjamem, da bo z nadaljnjo podporo države ostala zgled razvoja v Pomurju.

Kako lahko predstavljena strategija prepreči odseljevanje mladih iz Pomurja?

Mladi ostanejo tam, kjer vidijo priložnosti za razvoj in kakovostno življenje. Naša strategija vključuje vlaganja v šport, kulturo, infrastrukturo in turizem, kar lahko regiji prinese nova delovna mesta in večjo privlačnost za mlade. Poleg tega bomo z razvojem športnih in turističnih programov spodbujali družbeno povezanost in ponos na lokalno skupnost.

»Božič razsvetljuje temo in polni naša srca z ljubeznijo«

GEZA GRABAR

Čas adventa se počasi izteka, začenjajo se božično-novoletni prazniki, ki napovedujejo konec leta. Naj bo konec začetek nečesa novega, tistega polnega in popolnega, po čemer hrepenimo, kar si želimo. O tem razmišljajo tudi cerkveni dostojanstveniki iz našega mesta.

Ne bojmo se! Kristus, Gospod, je prišel, da nas reši.

Ko so betlehemiški pastirji bili na nočni straži pri svoji čredi in so videli angela iz nebes, so zaslišali njegovo tolažilno sporočilo: »Ne bojte se! Kajti glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo. Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Odrešenik, ki je Kristus, Gospod. To vam bo v znamenje: našli boste dete, povito v plenice in položeno v jasi.« (Lk 2, 10-12)

Sveta noč, blažena noč, ki nam prinašaš Rešitelja.

Duhovnik Jožef Klekl (1874–1948) ali Srčen, kot se je večkrat podpisal pod svoje pesmi in zapi-

se, nas v svoji ganljivi božični pesmi vabi, naj poklekne pred jaslice. Dete drgeta v mrazu. Ubogi pastirji so mu ponudili toplino srca. In to ga je ogrelo. Bilo je sprejeto od ubogih. To ga tolaži. Z nami je priromalo v temo sedanjosti, v katero vdira ogenj vojne in krivic in kjer se sliši jok mnogih otrok, mater in očetov, bratov in sester vseh narodov in ras, ki brezmejno trpijo. Dete je med nami, da na novo utrdi temelje sveta, da ozdravi njegovo bolno dušo, da vlije balzam svoje blagodejne moči v ranjenosti njegovega telesa. Zaupajmo vanj. To Dete je Kristus, Gospod, prvi in poslednji. V njem je vse ustvarjeno in v njem vse živi. Prišel je, da nas reši okov hudobije in smrti. Vse grožnje bodo prešle, vse nevarnosti, žalosti in grozote bodo minile,

ostanejo tisti, ki verujejo vanj. Ne bo nas zapustil sirot. V njem bomo osvobodjeni in rešeni – ne za nekaj časa, temveč za vedno. Prišel je, da bi nas po težkem zemeljskem popotovanju pričakal v Očetovi hiši. Tam nam je pripravil čudoviti prostor. Svojo mater Marijo nam je zaupal kot pomočnico, da hodi z nami do slave nebes.

Pojdimo skupaj k jaslicam. Tam bomo našli Dete, da nam da svoj mir in tolažbo. Še posebno bolnike in trpeče, žalostne in osamljene, nemočne in prestrašene pred jaslicami ohranjam v molitvi in prošnji za pomoč vsemogočnega in milostnega Boga. Vsem želim upanja polno obhajanje božiča in veliko milostnih darov za našo rešitev in blagodejen mir v Svetem letu 2025. Bodite blagoslovljeni!

Pred jaslice pokleknimo

Pred jaslice pokleknimo,
Rešitev v njih leži ...
je prišel v mrzlo štalico,
dregeče i ječi ...
vunej je mraz, oznotra mraz,
odevko slabo ma,
ga fuče oslek eden čas,
pa volem isto zna.

Pastirci goli pridejo ...
le srce njim gori,
vu naroče ga primejo ...
v toploti zažari.

Pokleknite pred jaslice,
segrejte Detece,
pastirci verni bodite,
Njem dajte srčece.

Srčen – Ml 1939, št. 12

Dr. Peter Štumpf, murskosoboški škof

Božič, dan ljubezni in miru

Adventni čas nas z venčkom in svečami, ki jih prižigamo vsako nedeljo, pripravlja na vrhunski dogodek v decembru. Nagovarja nas k miroljubnemu, spoštljivemu in veselemu sožitju. Toda vojne razmere v Ukrajini, na Bližnjem vzhodu in drugod po svetu kažejo prav nasprotno podobo sveta. Tudi Jezus je vstopil v nemirni čas in nasilno okolje. Božič kot praznik miru in ljubezni govori o prihodu Odrešenika kot majhnega nebojčnega otroka na ta svet. Da bi obvarovala otrokovo življenje, sta bila Marija in Jožef zaradi težkih geopolitičnih razmer in preganjanja prisiljena zbežati v tujo deželo. Pozneje Jezus v svojem delovanju, čeprav se svet še vedno ni spremenil na boljše, vedno znova poudarja pomen ljubezni, ki jo definira in opi-

še z naslednjim izrekom: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega srca, iz vse duše, z vsem mišljenjem in z vso močjo ... in ... ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.« (Mk 12, 29-30) Izpolnjevanje teh zapovedi pomeni uresničevati poslanstvo, ki nam ga je namenil Bog. Človek, ki je ustvarjen po Božji podobi, naj bi postal Stvarnikov sodelavec, ljubeč ter skrben sopotnik svojemu bližnjemu in odgovoren upravljalnik vseh materialnih dobrin. Podobno kot za časa Jezusa se svet tudi danes nahaja v kritičnih razmerah. Mnogo družin mora zaradi vojnih razmer, lakote ali naravnih katastrof zapustiti domove. Lanske poplave v Sloveniji so nam še v živem spominu; pa tudi solidarnost, humanitarna pomoč in množica ljudi, ki so pomagali oškodovancem očistiti poplavljenе domove in vasi. Božič nas spodbuja, da izkazano ter boga-

to izlito ljubezen delimo s svojim bližnjim; da smo človeku ljubi. Ali ni bistvo Božiča v tem, da odpremo svoje srce ter vrata svojega doma za Kristusa ter sočloveka v stiski? Naj se naša srca na Božič napolnijo s Kristusovo ljubeznijo, usmiljenjem, mirom, da postanemo sočloveku v stiski ljubi in dobri domačini.

Zaključil bi s švedsko otroško molitvijo, ki je še posebno aktualna za vojna območja in države, ki so jih prizadele naravne ujme:

»Molim za vse otroke, ki nimajo postelje, v kateri bi spali, ki ne prejmejo dovolj hrane, nege in pomoči tako kot mi. Za vse otroke, ki nimajo mirnega kotička ali igrač za igro. Za vse otroke, ki morajo od doma, proč od matere in očeta – Bog, varuj jih! Pošlji koga, da jim bo našel dom. Amen.«

Mi lahko dodamo: Naredi, da jim bomo mi ponudili in postali topel dom ter zavetje. Božič, dan ljubezni in miru, naj postane doživetje in realnost vsakega prebivalca tega modrega planeta. V imenu Evangeličanske cerkve v Sloveniji želim zdravo, mirno ter ljubezni polno Gospodovo rojstvo vsem bratom in sestrām v binkoštno-evangeljski, reformirani, rimskokatoliški in pravoslavni Cerkvi. Z odprtimi rokami pozdravljam pripadnike judovske in muslimanske skupnosti, s katerimi smo povezani po očaku Abrahamu. Srčen pozdrav velja vsem nezaželenim in izobčenim, vsem tujcem, oslabelem in osamljenim, vsem družinam in ljubečim in v nemirnih odnosih. Pisana in za nas kristjane učlovečena Božja beseda naj nas povezuje, Gospodova ljubezen in njegov mir pa naj bosta vedno z nami.

Mag. Leon Novak, škof evangeličanske cerkve AV v Sloveniji

Božič prinaša smisel

Božični prazniki so pred vrati, leto se izteka in ponovno smo se znašli v situaciji, na katero smo se zdaj že navadili: zmanjkuje nam časa! Letos še bolj kot kadarkoli prej. Leto je minilo »dok si reko keks«. Imeli smo vsak svoje načrte, mnogih se sploh nismo mogli dotakniti, kaj šele načrtovati ali uresničevati. Kar je bilo še pred kratkim čuden občutek, in takrat smo še imeli moč, da smo se ga otesili in ustvarili čas, je zdaj postalo vsakdanjik, s katerim smo se sprijaznili – nimamo časa. Velika večina nas to doživlja in ne uspemo se otresti te sodob-

ne »boleznine« – pomanjkanja časa.

Toda dejstvo, da nimamo časa, potrjuje, da smo izgubili svoj smisel in namen. Ko poznamo svoj namen in se ga oklenemo, živimo urejeno in po prioritetah. Nič nas ne more odvrniti od tega. Mnoga povabila, tisoč in en dogodek, gore dela, nešteta e-poštna sporočila in brezštevilne ponudbe trgovin nas vlečejo, da smo kot list, ki ga premetava veter. Enkrat sem, drugič tja. Na koncu smo prazni in brez volje do življenja. Izgubili smo svoj namen. In kaj lahko storimo?

Božič pa nagovarja naš nesmisel! Če smo danes zmedeni in ne najdemo več smisla, božič razsve-

tljuje našo temo. Bog je po svojem sinu prišel med nas, da nam pokaže, kaj je pripravil za nas. Ko ne najdemo smisla in moči naprej, nam Bog sporoča po svojem sinu, da On ima pravi smisel in moč za nas. Smisel je v tem, da spoznamo Njega in živimo v tesni skupnosti z njim. Jezus daje smisel! On prinaša upanje za nov dan; pri njem najdemo resničen počitek naši duši; v skupnosti z njim se v naše srce naselita radost in globok mir, ki presega človeški um. Pogrešamo te dragocenosti, kajne?

Medtem ko mislimo na druge, kako jih bomo letos obdarili, ne pozabimo sebi priskrbeti teh

darov, po katerih tako zelo hrepenimo! Najdemo jih v odnosu z Bogom, v srčnem zaupanju v Jezusa. On nam bo podaril smisel, da se nam ne bo zdelo, da je čas ušel, temveč da se je zaustavil!

V božičnih praznikih naj vsak dom izpolnita mir in radost, v novem letu pa smisel, ki ga daje Bog!

Andrej Bojnec, pastor murskosoboške binkošne cerkve

Černelavski upokojenci združeni že 40 let

KSENIIJA GLAŽAR

Društvo upokojencev Černelavci, ki združuje upokojence iz Černelavcev, Kupšincev, Polane in Veščice, je konec slavnostno obeležilo 40. obletnico delovanja.

Člani Društva upokojencev Černelavci so dejavni in čez leto organizirajo številne dogodke, izlete, letovanja na morju in piknike, drug drugemu pomagajo, udeležujejo se športnih tekmovanj, vzdržujejo prijateljske vezi z upokojenci iz Slivnice ter pripravljajo poučna predavanja in svečanosti.

Na prireditvi ob okroglem jubileju so zbrane nagovorili predsednik društva Jože Puhar, predsednik Pokrajinske zveze društev upokojencev Milan Osterc, ki je društvu v znak zahvale za dolgoletni prispevek podelil plaket, podžupan Timi Gomboc, ki je predsedniku predal priznanje ob okrogli obletnici, ter predsednica Društva upokojencev Slivnica Zdenka Bevc Škof. Z upokojenci iz Slivnice jih namreč prijateljstvo povezuje že več kot dvajset let. V kulturnem programu so nastopili člani mešanega pevskega zbora iz Černelavcev, ki pod vodstvom Marjane Škrilec že 22 let prepevajo na številnih prireditvah doma in v okolici, mlada violinistka Mila Kuhar ter otroška skupina Sonček pod mentorstvom Mateje in Petre. Zbrani so se za konec zabavali ob humorističnem skeču »Kandidatura za pomembno mesto« v izvedbi Mije Roudi in Edvarda Jakšiča.

Pobuda leta 1982, začetek dve leti pozneje

Leta 1982 je bilo 64 upokojencev iz Černelavcev, Kupšincev, Polane in Veščice vključenih v Društvo upokojencev Murska Sobota. Janez Kumin in Dušan Devetak sta dala pobudo, da bi ustanovili samostojno društvo. Inicijativni odbor je na letni konferenci 22. februarja 1984 sprejel sklep o ustanovitvi Društva upokojencev Černelavci. Na ustanovnem občnem zboru 7. oktobra 1984 je 35 članov ustanovilo društvo s člani iz Černelavcev, Kupšincev, Polane in Veščice, kot deluje še danes. Leta 2001 so si uredili pisarno v vaškem domu. Od leta 2010 so s številnimi prostovoljci vključeni v projekt Starejši za starejše za boljšo kakovost življenja na vasi.

V kulturnem programu so nastopili člani mešanega pevskega zbora iz Černelavcev, ki pod vodstvom Marjane Škrilec že 22 let prepevajo na številnih prireditvah doma in v okolici, mlada violinistka Mila Kuhar ter otroška skupina Sonček pod mentorstvom Mateje in Petre.

Romi v občini: širitev naselja, zaposlovanje, turistični razvoj ...

NATALIJA KREFT
FOTO: KSENIIJA GLAŽAR

V šestem, zadnjem delu člankov o nagradi Zlati kamen, ki jo je letos prejela Mestna občina Murska Sobota, se bomo dotaknili še pristopa občine do romske skupnosti.

Kot smo v zadnjih nekaj številkah opisovali omenjeno nagrado, gre za priznanje za dolgoletna prizadevanja občine na različnih področjih, a še zlasti za njene projekte in strategije, namenjene izboljšanju položaja romske skupnosti. Komisija je ob podelitvi izpostavila, da je Murska Sobota verjetno kraj, kjer so v Sloveniji največ naredili za Rome. Izstopajo njen Akcijski načrt za razvoj romske skupnosti 2023–2030 in konkretni projekti, ki povezujejo prostorsko politiko, izobraževanje, enakost spolov in vključevanje Romov v športne ter družbene aktivnosti.

Sistematičen pristop k zagotavljanju kakovostnega bivalnega okolja

Murska Sobota spada med redke občine, ki sistematično in celostno pristopajo k izboljševanju bivalnih pogojev v romskih naseljih. Naselje Pušča, največje romsko naselje v Sloveniji, je postalo model uspešnega sobivanja in razvoja. Njegovi prebivalci so skupaj z občino soustvarili okolje, ki omogoča kakovostnejše življenje. Ključni dosežki na tem področju vključujejo razvoj infrastrukture, hišo sobivanja in znanja ter prostorsko sobivanje za širitev naselja. »Mestna občina je za reševanje romske problematike med letoma 2021 in 2024 prejela 1.887.027,00 EUR sredstev, ki jih je vsako leto namensko porabila za različne investicije in romske aktivnosti, odvisno od potreb. Če izpostavimo samo večje investicije: izgradnja kanalizacijskega omrežja v Pušči, izvedena med le-

toma 2008 in 2012, v vrednosti 306.714,92 EUR, izgradnja večnamenskega objekta – kulturna dvorana z vaškim domom, prenova v letu obdobju 2014–2019 v vrednosti 50.158,75 EUR, ter izgradnja in ureditev nogometnega igrišča z objektom slačilnic, kar je bilo izvedeno v letih 2016 in 2017, vrednost projekta pa je znašala 356.633,31 EUR,« so povedali na občini.

Enakost spolov in šport kot gonilo povezovanja skupnosti

Kot še pove Rudaš, v zadnjih letih opažajo vse večjo vlogo žensk v romski skupnosti. V kraju deluje društvo romskih žensk, ki se osredotoča na ohranjanje kulturne dediščine in krepitev samozavesti med ženskami. »Ker se zavedamo pomena in vloge žensk v skupnosti, smo pravkar začeli izvajati projekt Socialna aktivacija za ženske, ki ga vodijo ljudske univerze. Verjamemo, da bo ta projekt pripomogel k še večji aktivaciji žensk, saj jim bo omogočil pridobitev novih znanj in veščin ter večjo vključenost v družbeno in gospodarsko življenje.« Šport je v Pušči globoko zakoreninjen in ima pomembno vlogo pri vzgoji mladih. Lokalna nogometna kluba ponujata možnost aktivnega preživljanja prostega časa ter spodbujata disciplino in zdrav življenjski slog. Prav tako je bil v preteklosti prenovljen objekt slačilnic ob nogometnem igrišču, kar je izboljšalo pogoje za treninge. »Upamo tudi, da bodo kmalu zaživele prostočasne aktivnosti v okviru centra šolskih in obšolskih dejavnosti, saj želimo z njimi dodati še več priložnosti za kakovostno preživljanje prostega časa in doda-

Murska Sobota z zglednim pristopom k romski skupnosti dokazuje, da je mogoče s trajnostnim delovanjem in medsebojnim sodelovanjem ustvariti vključujoče okolje, ki prinaša koristi tako za romsko skupnost kot za širšo družbo.

tno prispevati k opolnomočenju celotne skupnosti. Tovrstni ukrepi prispevajo k večji enakopravnosti, odpiranju novih priložnosti za ženske in mladino ter ustvarjanju temeljev za njihov uspeh v prihodnosti.«

Zgodbe o uspehu kot navdih za prihodnost

Tako občina kot predstavniki romske skupnosti verjamejo v moč pozitivnih zgodb, kar se odraža tudi skozi projekte, kot je Roma Influencers. V okviru tega projekta so bili predstavljeni posamezniki in skupine, ki so s trudom in dosežki postali navdih za celotno skupnost. Zgodba naselja Pušča je ena takih: sodelovanje med prebivalci in institucijami je postavilo standard, ki ga občudujejo tudi druge občine in organizacije, tako doma kot v tujini. »Posebno pozornost namenjamo tudi razvoju turizma, ki predstavlja ključno usmeritev za prihodnost. V preteklem letu smo pripravili več turističnih produktov, ki temeljijo na edinstveni zgodbi Pušče, bogati kulturni dediščini in tradicionalnih vrednotah. V naslednjem letu želimo te produkte še bolj izpostaviti ter okrepiti turistično prepoznavnost Pušče kot destinacije, ki ponuja pristen vpogled v življenje in kulturo romske skupnosti,« še zaključuje Rudaš. V prihodnjih letih občina načrtuje dodatne investicije v infrastrukturo za še večjo dostopnost in prepoznavnost Pušče kot zglada dobre prakse. Med drugim izgradnjo 28 stanovanjskih objektov, komunalno opremljanje novega dela naselja Pušča, kolesarsko povezavo po Gajevi in Kranjčevi ulici v naselju Černelavci ter izgradnjo kolesarske povezave od jugovzhodnega dela Murske Sobote do naselja Pušča (po Tišinski ulici v Murski Soboti).

Jasna vizija občine

Predstavniki romske skupnosti, ki sodeluje tudi v občinskem svetu, je izpostavil, da je občina z doslednim delom vzpostavila temelje za enakopravno vključevanje Romov v širšo družbo. »Naši projekti so usmerjeni v trajnostno izboljšanje položaja romske skupnosti. Lani smo uspešno zaključili največjo investicijo v cestno infrastrukturo in vodovodno omrežje v naselju Pušča, postavljena je bila hiša sobivanja in znanja, gasilci pa so prejeli novo vozilo. Občina deluje na podlagi jasne vizije, zapisane v Akcijskem načrtu za razvoj romske skupnosti v Mestni občini Murska Sobota. Cilj tega načrta je ustvariti okolje, kjer lahko Romi enakopravno sodelujejo v družbenem, gospodarskem in kulturnem življenju. Načrt vključuje ukrepe za zagotavljanje enakega dostopa do izobraževanja, zaposlitve, zdravstvenih storitev in ustreznih bivalnih pogojev. Prav tako poudarjamo opolnomočenje romske skupnosti, zlasti mladih, da lahko aktivno sodelujejo pri oblikovanju prihodnosti svoje skupnosti in širše družbe,« je povedal predstavnik romske skupnosti Darko Rudaš. Izpostavil je še neizpolnjene cilje, ki so povezani z nadaljnjim razvojem infrastrukture, »kjer imamo v mislih zlasti širitev naselja, da si bodo mladi lahko ustvarili domove, tukaj pa so še cilji, povezani z ustvarjanjem novih priložnosti za zaposlovanje in še tesnejšim vključevanjem skupnosti v okolje.«

Izobraževanje brez meja

MELITA MARIČ

Projekt ponuja brezplačne programe za izobraževanje odraslih s poudarkom na ranljivih skupinah.

Projekt, katerega nosilec je Ljudska univerza Murska Sobota, vključuje širok spekter izobraževalnih programov za odrasle s posebnim poudarkom na ranljivih skupinah. Slavnostni začetek projekta Temeljne kompetence 2023–2029 je v Gornji Radgoni poudaril pomen vseživljenjskega učenja za razvoj posameznika in skupnosti. Dogodek, ki ga je povezoval Tilen Artač, je s humorjem o izobraževanju izpostavil nujnost pridobivanja novih znanj v sodobnem svetu.

Namenjen ranljivim skupinam

Direktor murskosoboške ljudske univerze Dejan Dravec je poudaril, da projekt prinaša brezplačna usposabljanja in pridobivanje praktičnih znanj za ve-

čjo zaposljivost in osebni razvoj. Vključuje računalniško in digitalno pismenost, jezikovne tečaje ter priprave na različne izpite, kar udeležencem omogoča nadgradnjo znanj in spretnosti. Po besedah Dragane Vučković, vodje konzorcija za projekt, ima projekt ključno vlogo pri izboljšanju zaposlitvenih možnosti, spodbujanju socialne vključenosti in razvoju digitalnih veščin, ki postajajo vse bolj nujne v sodobni družbi. Posebna pozornost je namenjena ranljivim skupinam, kot so nižje izobraženi, starejši od 55 let, tujci ter osebe, ki prestopajo kazni zapora.

Brezplačna izobraževanja

V okviru projekta je na voljo široka izbira brezplačnih izobraževalnih programov. Projekt sle-

Projekt je financiran z evropskimi in nacionalnimi sredstvi v višini treh milijonov evrov ter bo trajal do leta 2029.

di ciljem evropske kohezijske politike ter spodbuja vseživljenjsko učenje, prožne možnosti za izpopolnjevanje in prilagajanje spremembam na trgu dela. Ključni programi vključujejo digitalno pismenost, jezikovne tečaje in specifična usposabljanja, ki izboljšujejo kakovost življenja in socialno vključenost.

Na Ljudski univerzi Murska Sobota projekt izvajajo s konzorcijskimi partnerji Ljudska univerza Lendava, Javni zavod Knjižnica Gornja Radgona, Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer in Ustanova lokalna razvojna fundacija za Pomurje.

O boju proti nasilju nad ženskami in otroki

MELITA MARIČ

V Gledališču Park je potekal strokovni posvet na temo nasilja nad ženskami in otroki z naslovom Zrcalce, zrcalce na steni, povej!.

Dogodek, ki so ga pripravili Center za socialno delo Pomurje, Mestna občina Murska Sobota, Občina Puconci in Policijska uprava Murska Sobota, je potekal ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami in otroki. Na njem so sodelovali različni strokovnjaki, ki so se osredotočili na preprečevanje nasilja in pomoč žrtvam. Murskosoboški župan Damjan Anželj je v nagovoru opozoril na zaskrbljujočo prisotnost nasilja in nestrpnosti ter poudaril pomen sodelovanja institucij, kot sta policija in center za socialno delo.

»Ne« nasilju

Sandra Babič, direktorica Centra za socialno delo Pomurje, je poudarila, da je nasilje vsakodnevna realnost za preveč žensk po vsem svetu. Izpostavila je dolžnost družbe, da ozavešča, izobražuje in ne tolerira nasilja, ter pozvala k aktivnemu delovanju za pomoč žrtvam. Zaključila je s pozivom za zakonodajno, družbeno in čustveno podporo ter zagotovitev enakopravnosti, spoštovanja in varnosti za vse žrtve nasilja. Direktor murskoso-

boške policijske uprave Damir Ivančič je opozoril, da je nasilje družbeni problem, ki zahteva več kot le individualne rešitve. Poudaril je tudi, da je ustvarjanje okolja brez strahu ključnega pomena za vračanje zaupanja žrtev v institucije.

Video nagovor Irene Joveve

Poslanka v Evropskem parlamentu Irena Joveva je v video nagovoru opozorila na resnost nasilja nad ženskami in otroki. Opozorila je na premočno tišino glede nasilja in zastrašujoče statistike, ki kažejo široko razširjenost nasilja nad ženskami. Izpostavila je pomen evropske zakonodaje, kot je direktiva o boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini, ki kriminalizira fizično, psihično in kibernetično nasilje. Zaključila je z željo, da bi nekoč prišli do točke, ko bi nasilje postalo nesprejemljivo in žrtve ne bi ostale v tišini. Boris Rakuša, upokojeni policijski inšpektor, je prejel posebno priznanje za predano delo. Skupina za preprečevanje nasilja Pomurja mu je izrekla zahvalo za njegov izjemen prispe-

Nasilje je še vedno vsakodnevna realnost za preveč žensk po vsem svetu.

vek k boju proti nasilju, Center za socialno delo Pomurje mu je za opravljeno delo podelil zahvalno plaketo.

Okrogla miza

V nadaljevanju je Katja Filipič s Pravne fakultete Univerze

v Ljubljani predstavila raziskavo o učinkovitosti ukrepa prepovedi približevanja, medtem ko je Barbara Novak osvetlila povezavo med Istanbulsko konvencijo in Družinskim zakonikom. Po krajšem odmoru so udeleženci prisluhnili plenarni diskusiji

ski okrogli mizi, kjer so nekdanji žrtvi nasilja v družini ter Jasna Podreka s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in zunanja sodelavka Društva SOS telefon razpravljale o izkušnjah in izzivih pri obravnavi nasilja. Razpravo je povezovala Sandra Babič.

Krepitev makroregije Donava-Drava-Sava

KSENIJA GLAŽAR

Razvojni center Murska Sobota je postal del mednarodnega projekta UPSCALE-DDS, ki poteka v okviru programa Interreg Podonavje in katerega cilj je spodbujati socialno-ekonomski napredek makroregije Donava-Drava-Sava.

Razvojni center Murska Sobota se je nedavno udeležil uvodnega srečanja partnerjev projekta UPSCALE-DDS v Osijeku.

Projekt združuje partnerje iz Hrvaške, Slovenije, Srbije, Bosne in Hercegovine, Madžarske in Nemčije, z glavnim ciljem krepitev odpornosti in spodbujanja socialno-ekonomskega napredka v tej makroregiji. Gre za pripravljalni projekt, ki bo vzpostavil transnacionalno sodelovanje pri oblikovanju celovitega načrta za obdobje 2025–2035, vključno z akcijskim načrtom in prilagojenim programom usposabljanja. Ta načrt bo namenjen zagotavljanju orodij za trajnostni razvoj, izboljšanje kakovosti življenja in omogočanje učinkovitejšega črpanja evropskih sredstev. Projekt je še posebno pomemben za našo regijo, saj prinaša priložnost, da s skupnimi nadnacionalnimi rešitvami okrepimo razvoj Pomurja in drugih obrobni območij. Hkrati si Razvojni center Murska Sobota prizadeva, da so potrebe Pomurja in mestne občine upoštevane že pri zgodnjem načrtovanju ključnih strateških dokumentov na ravni Evropske unije. Pričakovani rezultati bodo vključeni tudi v evropske strateške dokumente, kar odpira nove možnosti za prihodnje projekte.

Projekt je še posebno pomemben za našo regijo, saj prinaša priložnost, da s skupnimi nadnacionalnimi rešitvami okrepimo razvoj Pomurja in drugih obrobni območij.

Ulica, ki je več ni

ALEŠ CIPOT

Tokrat se bomo spomnili Soteske ulice, nekoč več ali manj polkrožne ulice, ki je že dolgo več ni. Danes lokacijo te nekdanje ulice obdajajo stavbe Šopinga, Bergerjeve vile (nekdanje glasbene šole) in stanovanjskega bloka na Ulici Staneta Rozmana 4.

Začetek severnega kraka Soteske ulice. Na desni je ljudska šola, na levi se vidi del Kardoševe hiše (na tem mestu stoji danes poslopje Šopinga). V ozadju fotografije je Dittrichova hiša; približno na tem mestu stoji danes blok na Ulici Staneta Rozmana 4. | Foto: Jože Kološa - Kološ.

Soteska ulica, imenovana tudi Slepca ulica, se je začela kot dvokraka ulica ob Glavni cesti, današnji Slovenski ulici. Južni krak se je začel med Kardošovo železnino in leta 1875 zgrajeno državno ljudsko šolo. Današnji pogled te lokacije uzremo, če se ob zaključku depandanse hotela Zvezda obrnemo proti vodometu ob stavbi Šopinga in vidimo stanovanjski blok na Ulici Staneta Rozmana 4. Prek šole je stala hiša trgovca Kardoša, ki je imel v vogalni hiši veliko železnino. Dvorišče Kardoševe hiše je bilo obzidano s polkrožnim zidom, ki se je končal na severnem kraku Soteske ulice ob Ascherjevi trgovini (na tej lokaciji je danes trgovina Müller v stavbi Šopinga). Od ljudske šole naprej ob Soteski ulici je stala Dittrichova hiša, v kateri sta imela brata Dittrich kleparsko, kotlarsko in vo-

dovodno inštalatersko delavnico. Po letu 1945 sta imela v Dittrichovi trgovini časopisno podjetje svoje poslovne prostore in urar Kornelij Pustai urarsko delavnico. Na dvorišču je bila čevljarska delavnica Komunalno-obrtnega podjetja Murska Sobota. Nad prodajalno njihovih izdelkov je bil prvi kino v mestu. Od Dittrichove hiše naprej je bila Ritu-perjeva hiša, v kateri je imel Alojz Rituper delavnico in prodajalno, kjer je popravljal in prodajal dvo-kolesa, dele za kolesa in radioaparate.

Domačija Mikija Mustra

V nadaljevanju polkrožne ulice proti Glavni cesti je bila Legensteinova kavarna, ki se je po prvi svetovni vojni preimenovala v Soči-čevo kavarno, po novem lastniku kavarne. Novi lastnik je notranjost

lokala posodobil tako, da je kavar-na postala zbirališče takratne mestne gospode in »kartašev«. Na levi strani – od Sočičeve kavarne naprej – je bila domačija znanega Sobočana Mikija Mustra, ki se je v svetu uveljavil kot risar črtanih in zvočnih stripov. Spomnimo se stripovskih junakov Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika. Ob Mu-strovi domačiji je stala hiša Debelakovih, v kateri je imel Geza Debelak trgovino, na dvoriščni strani je bila delavnica steklarja Malačiča. Naprej je stala Kološeva hiša, ob njej Železnova. Slepca ulico je na levi strani zaključila pozneje zgrajena Zaplatičeva hiša. V poznejših letih, zlasti po letu 1945, je iz te ulice nastala nova ulica – Ulica Staneta Rozmana, ki je postala povezovalna ulica med Glavno – Aleksandrovo cesto in Malo Kanižo.

Vir: Štefan Obal: Murska Sobota

Štipendije za nadarjene

UREDNIŠTVO
FOTO: PIXABAY

Župan Damjan Anželj je podpisal pogodbe o štipendiranju in pogodbe o sofinanciranju kadrovskih štipendij.

Mestna občina Murska Sobota je v tem študijskem letu objavila dva javna razpisa za štipendiranje: javni razpis za dodelitev štipendij uspešnim študentom in javni razpis za sofinanciranje kadrovskih štipendij v naši občini.

Na prvi razpis, ki je med drugim zahteval povprečno oceno vsaj 8,5 za študente oziroma 4,5

za dijake zadnjega letnika srednje šole, se je prijavilo 43 študentk in študentov različnih študijskih smeri dodiplomskega in podiplomskega študija, ki imajo status rednega ali izrednega študenta v Sloveniji ali tujini. 33 študentk in študentov, ki je izpolnjevalo pogoje, bo v študijskem letu 2024/2025 prejelo štipendijo Mestne občine Mur-

ska Sobota v znesku 200,00 EUR mesečno.

Na drugi razpis se je prijavilo šest podjetij iz Mestne občine Murska Sobota za skupno sedem štipendistov, ki jim bo Mestna občina Murska Sobota sofinancirala kadrovsko štipendijo v višini 70 % dodeljene kadrovske štipendije oziroma največ 250,78 EUR mesečno.

Štipendije so pomemben spremljevalec pri osamosvajanju mladih.

Klub prekmurskih študentov slavi 90 let

KSENIJA GLAŽAR

Začetki Kluba prekmurskih študentov, ki spada med najstarejša tovrstna društva v Sloveniji, segajo v leto 1934, ko je Klub prekmurskih akademikov nastal z namenom, da bi med mladimi dvignili prekmursko zavest.

»Klub prekmurskih študentov je izjemna zgodba, ki jo skupaj pišemo že dolga leta. Dal nam je mnogo lepih spominov in lahko potrdim, da jih bo s trenutno nadobudno ekipo ustvarjal še naprej,« pravi Alen Lončar.

V devetih desetletjih delovanja se je razvil v organizacijo, ki študentom iz lokalnega okolja nudi možnosti za kakovostno in raznovrstno preživljanje prostega časa ter pomembno prispeva k izobraževanju in družabnemu življenju mladih. Zadnjih osem let je predsednik kluba Alen Lončar, ki se od te funkcije v kratkem poslaavlja, saj se njegovo študentsko obdobje zaključuje. Prizadeval si je za boljšo prepoznavnost kluba v lokalnem okolju in krepitev podmladka v ekipi. Klub danes šteje približno dvesto članov. Novi člani se jim lahko pridružijo vseskozi med študijskim letom.

Tradicija in nadaljevanje dela predhodnikov

Ob okroglem jubileju so pripravili slovesnost, ki so jo z glasbo popestrili člani skupine Friški. Župan Damjan Anželj je klubu ob tej priložnosti predal posebno priznanje. Predsednik kluba Lončar je v nagovoru povedal, da so za devetdeset let delovanja organizacije ključnega pomena pripadnost in sledenje tradiciji ter nasledniki, ki nadaljujejo delo predhodnikov. Zato se vedno znova vračajo k temeljnim namenom in vrednotam društva. Pri doseganju zastavljenih ciljev pogosto potrebujejo pomoč sponzorjev, ki se jim je ob tej priložnosti zahvalil za podporo.

Številni projekti

Lončar je predstavil še odmevne projekte iz zadnjega desetletja. V okviru Fitfesta je študentom ob sobotah že deset let na voljo brezplačna rekreacija v dvorani murskosoboške gimnazije. Priljubljene so ekskurzije, prav tako izleti. Odpravili so se na Triglav, v predbožičnem času so obiskali več evropskih prestolnic, poleti letovali na Jadranu. Izpostavil je tudi Karisfero, pomursko študentsko zaposlitveno konferenco, ki je iz enodnevnega dogodka prerasla v celomesečni podvig z aktualnimi vsebinami iz sveta financ, gospodarstva, poslovanja, kadrovanja, tehnologije in marketinga. Posebno pozornost posvečajo dobrodelnosti in prostovoljstvu. Obiskujejo varovance doma starejših občanov, Zveze Sonček, Želve in murskosoboškega varstveno-delovnega centra, zbirajo hrano za socialno ogrožene družine ter sprehajajo pse iz zavetišča. V prvi vrsti skrbijo za člane. Leta 2009 je bil ustanovljen Študentski fond. V sodelovanju s Pomursko izobraževalno fundacijo in Pomursko gospodarsko zbornico podarjajo enkratne štipendije v vrednosti 300 evrov za študente, ki finančno podporo najbolj potrebujejo. Konec septembra omogočajo urejanje subvencionirane študentske prehrane v Murski Soboti. Med epidemijo, med le-

toma 2020 in 2022, so s podporo Mestne občine Murska Sobota vzpostavili Center za pomoč občanom ter nudili brezplačno učno pomoč, psihološko podporo in osnovno pravno svetovanje. Izpostavil je še Kul-turo, ki zajema potopisna predavanja, različne predstavitve, tečaje plesov, stand-up nastope in koncerte. Klub se je vedno aktivno zavezal tudi za študentske pravice. Za konec se je aktualni predsednik zahvalil predhodnikom, ki so postavili čvrste temelje, na katerih so lahko ustvarjali navedeno vsebino.

V sodelovanju

s Pomursko

izobraževalno

fundacijo in Pomursko

gospodarsko zbornico

podarjajo enkratne

štipendije v vrednosti

300 evrov za študente,

ki finančno podpora

najbolj potrebujejo.

Mladi na poti iskanja poklicne poti

KSENIJA GLAŽAR

Osnovnošolci so v okviru projekta Right Skills 4U obiskali murskosoboški podjetji, spoznali kader, ki ga zaposlujeta, in preizkusili svoje sposobnosti.

V poklicnem usposabljanju imajo zbornice in druge ustanove pomembno usklajevalno vlogo.

Pomurska gospodarska zbornica, Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota in Razvojni center Murska Sobota na slovenski strani ter Trgovinska in industrijska zbornica županije Zala ter Trgovinska in industrijska zbornica Železne županije na madžarski strani so partnerji projekta Right Skills 4U, Sposobnosti in veščine v središču kariernih izbire. Gre za nadaljevanje projektov Right Profession I in II ter Dual Transfer, ki se tokrat osredotoča na drugačne izzive kot omenjeni projekti. V poklicnem usposabljanju imajo zbornice in druge ustanove pomembno usklajevalno vlogo, zato je trenutno njihov največji izziv doseči in nagovoriti mlade ter poskrbeti, da besede ne samo slišijo, temveč jim tudi prisluhnejo. Njihov cilj je, da mlade ob upoštevanju nenehno spreminjajočih se potreb trga dela napotijo v pravo smer ter njihovo pozornost usmerijo na lastne sposobnosti in spretnosti, ki morajo imeti pri izbiri poklica odločilno vlogo. Dolgoročni cilj je zmanjšati brezposelnost ter s krepitvijo in izkoriščanjem ustreznih kompetenc povečati konkurenčnost slovenskih in madžarskih malih in srednje velikih podjetij ter prispevati k trajnostni rasti. Z dejavnostmi, načrtovanimi v projektu Right Skills 4U, želijo sodelujoče organizacije usmeriti k vzpostavitvi in krepitvi učinkovite komunikacije z mladimi ter mlade podpreti pri izbiri poklica, ki ustreza njihovim spretnostim in veščinam. Projekt sofinancira Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru Interreg programa Slovenija-Madžarska. Skupni upravičeni stroški projekta, ki traja od 1. oktobra 2023 do 30. septembra 2025, znašajo 474.886,60 evra, projekt je v višini 325.906,00 evra sofinanciran iz sredstev sklada.

Spoznavanje murskosoboških podjetij

Pomurska gospodarska zbornica je v okviru projekta Right Skills 4U oktobra organizirala obisk uspešnih podjetij Xal in Medicop v Murski Soboti. Obiska so se udeležili osnovnošolci 8. in 9. razredov Osnovne šole Miška Kranjca Velika Polana. Spoznali so podjetji in kader, ki ga zaposlujeta. Po ogledu in predstavitvi so si v Xalu izdelali obeske za ključ z lučko in tako pokazali svoje ročne spretnosti. V podjetju Medicop – Specialna oprema so med drugim opravili anketo o tem, kaj najbolj vpliva na njihovo odločitev. Izkazalo se je, da učenci 8. in 9. razredov v več kot 51 odstotkih ne vedo, kakšen poklic bi radi opravljali.

Gre za nadaljevanje projektov Right Profession

I in II ter Dual Transfer, ki se tokrat osredotoča

na drugačne izzive kot omenjeni projekti.

Vizija, delo, ki te veseli, in trma

KSENIJA GLAŽAR

Pod okriljem SBC – Kluba slovenskih podjetnikov – GIZ je novembra v Lovenjakovem dvoru v Polani v sodelovanju s podjetjem Roto Group potekala Podjetniška kavarna. Udeleženci so prisluhnili zgodbam uspešnih podjetnikov.

Kot ugotavljajo v SBC, so se Podjetniške kavarne izkazale za popoln uspeh, saj je zanimanje javnosti za pogovorne večere, na katerih vrhunski podjetniki iz vrst kluba predstavljajo svoje zgodbe, izjemno.

Podjetniške kavarne organizira SBC v okviru Festivala podjetništva. Na njih uspešne podjetnice in podjetniki odstirajo številne zanimivosti s svoje poslovne poti ter spregovorijo o uspehih, lekcijah in napakah, iz katerih so se največ naučili. Na dogodku v Lovenjakovem dvoru so svoje poslovne zgodbe delili Damjan Habjanec, direktor podjetja Reseda, Renato Pahor, direktor podjetja Virs, in Robert Bažika, direktor podjetja Barting. Dogodek je povezovala Sabina Sobočan, direktorica in solastnica podjetja Varis Lendava, ki je zbranim prav tako predstavila svojo poslovno pot. Udeležili so se ga tudi študenti višje strokovne šole Ekonomske šole Murska Sobota.

Vztrajnost, poštenost, odkritost in marljivost

Habjanec je med drugim povedal, da se je za podjetniško pot odločil, ker je želel nadzorovati lasten delovni čas. Čeprav se je zavedal, kaj ga čaka, je v prvih letih doživel marsikatero presenečenje. Meni, da vzrok za odločitev ne sme biti le želja po zaslužku. Uspeh ni stvar sreče, ampak se po letih, morda celo desetletju truda stvari poklopijo. V njegovem podjetju veliko pozornosti namenijo motivaciji zaposlenih, saj so ravno kadri velik izziv. Bažika, čigar podjetje se ukvarja s paletami, odkupom mleka in transportom, je povedal, da je v začetku posel financiral z glasbo, s katero se je prav tako ukvarjal. Prav tako meni, da sta pomembni vztrajnost in poštenost, dobro delo pa je tudi poplačano. Opaža, da mu pogosto zmanjkuje časa za prostočasne dejavnosti. Pahor meni, da je podjetništvo način življenja. Ko uspeš, čutiš osebno zadovoljstvo, moraš pa ob sebi imeti ljudi, ki te podpirajo. Vsi imamo na razpolago enako količino časa, na nas pa je, kot pravi, kako si ga razporedimo za posel in vsakodnevno življenje. Podjetniki so pogosto, četudi niso v pisarni, v mislih še vedno v poslu. Mladim je svetoval, da je treba verjeti v poslovno idejo, vztrajati in vedno znova iskati nove priložnosti. Vrline uspešnega podjetnika so, kot pravi, poštenost, odkritost, vztrajnost in marljivost.

Ko uspeš, čutiš osebno zadovoljstvo, moraš pa ob sebi imeti ljudi, ki te podpirajo.

Poslovni bowling: Rekreativna, druženje in tkanje novih vezi

KSENIJA GLAŽAR

V začetku novembra se je začela dvanajsta sezona pomurske gospodarske bowling lige. Rekreativna, druženje udeležencev iz različnih podjetij in izvajanje aktivnosti s področja zdravja na delovnem mestu bodo v ospredju tudi letos.

Pomurska gospodarska bowling liga je v Sloveniji edinstven način sodelovanja, druženja in tekmovanja med podjetji.

Ligo so na pobudo Pomurske gospodarske zbornice prvič izvedli v sezoni 2011/2012, ko so želeli podjetja povezati na sodoben in zanimiv neformalen način ob športnem dogajanju in druženju. Odziv udeležencev je bil izredno pozitiven, zato je druženje v zimskem obdobju postalo stalnica. V začetku je sodelovalo trinajst ekip, sistem tekmovanja je do danes ostal enak.

Bowling z dobrodelno noto

V začetku novembra se je v sodelovanju s Komuniko, ki tradicionalno poskrbi za nemoteno izvajanje lige v svojem centru, začela dvanajsta sezona pomurske gospodarske bowling lige, v kateri letos sodeluje rekordnih sedemnajst ekip pomurskih podjetij, ki so člani Pomur-

ske gospodarske zbornice. Ob bowlingu se bodo ob ponedeljskih srečevanju vse do marca prihodnje leto, vendar s premorom med božično-novoletnimi prazniki. Čaka jih petnajst tekem. Najboljša ekipa ob zaključku lige prejme prehodni pokal, tri prvouvrščene pa priznanja oziroma pokale. Posebno priznanje oziroma pokal prejme ekipa z najboljšo dnevno serijo doseženih točk v vseh odigranih krogih. Zaključku lige bo sledil tradicionalni dobrodelni bowling Pomurske gospodarske zbornice in partnerjev. Zbrane prispevke vsako leto namenijo izbrani humanitarni organizaciji.

Promocija zdravja na delovnem mestu

Iz podjetja Megras, ki je v ligo začelo sodelovati leta 2018, tekmuje pet zaposlenih. Sodelova-

nje spodbujajo v okviru promocije zdravja na delovnem mestu. Poleg športnega udejstvovanja kot pozitiven vidik izpostavlja družjenje s podjetji iz okolice. Veseli jih, da ima zaključek lige dobrodelno noto. Damir Elijaš, vodja ekipe podjetja Roto, pravi, da v ligo sodelujejo že od začetka. Letos se tekmovanju udeležuje ekipa treh sodelavcev. Poleg druženja se jim zdi pomembno, da sklepajo nova poznanstva s podjetji iz Pomurja, s številnimi pa se že dobro poznajo. Tudi njih veseli dobrodelni zaključek lige.

Poleg športnega udejstvovanja kot pozitiven vidik izpostavlja družjenje s podjetji iz okolice. Veseli jih, da ima zaključek lige dobrodelno noto. Damir Elijaš, vodja ekipe podjetja Roto, pravi, da v ligo sodelujejo že od začetka. Letos se tekmovanju udeležuje ekipa treh sodelavcev.

Dobra praksa sodelovanja

Letošnje rekordno število ekip potrjuje, da je liga zanimiv način druženja med zaposlenimi iz pomurskih podjetij. Izvedbo že vrsto let kot sponzor podpira Zavarovalnica Triglav. Na Pomurski gospodarski zbornici pravijo, da so tovrstna tekmovanja in druženja odlični način spodbujanja sodelovanja med podjetji, prav tako so dober primer spodbujanja zdravja na delovnem mestu. S sodelovanjem v ligo podjetja krepijo timsko delo kolektivov, spodbujajo pripadnost podjetju in promovirajo družbeno odgovorno poslovanje.

Kaj lahko naredimo v boju proti zavrženi hrani?

UREDNIŠTVO

Zavržena hrana je globalni problem, ki pomembno prispeva k podnebnim spremembam. S spremembo odnosa do hrane in prilagoditvijo prehranskega sistema lahko bistveno zmanjšamo količino zavržene hrane.

Kaj lahko storimo doma, da zmanjšamo količino zavržene hrane?

- Načrtujmo obroke in kupujmo premišljeno.
- Pravilno shranjujmo živila za podaljšanje njihove svežine.
- Iz ostankov hrane pripravimo nove jedi.
- Kompostirajmo organske odpadke.

Kaj lahko storimo na ravni skupnosti?

- Spodbujajmo lokalno pridelavo in porabo hrane.
- Organizirajmo izmenjavo presežkov hrane med sosedi.
- Podprimo lokalne iniciative za zbiranje in razdeljevanje še užitne hrane.

Kaj lahko storijo podjetja in ustanove?

- Restavracije lahko ponudijo manjše porcije ali omogočijo gostom, da odnesejo presežke hrane.
- Šole lahko uvedejo izobraževalne programe o odgovornem ravnanju s hrano.

S skupnimi prizadevanji lahko Pomurje postane vodilna regija v Sloveniji pri zmanjševanju zavržene hrane. S tem ne bomo le prispevali k boju proti podnebnim spremembam, ampak bomo tudi okrepili lokalno gospodarstvo in skupnost. Čeprav je problem zavržene hrane del širšega prehranskega sistema, lahko s svojimi dejanji pomembno vplivamo na njegovo reševanje.

V tem duhu je bil zasnovan projekt In2Local, ki ustvarja podporo okolje za uvedbo trajnostnih modelov proizvodnje hrane v Pomurju in Železni županiji, ki temeljijo na načelih krožnega gospodarstva.

Ob murskih mrtvicah uspeva ekološka pridelava jagodičevja

V okviru prizadevanj za trajnostno ravnanje s hrano in podporo lokalnim pridelovalcem predstavljamo navdihujoč primer dobre prakse iz naše regije. V Dokležovju, ob glavni ulici, že nekaj let uspešno deluje Jagodni kotiček, projekt Damirja Miholiča in njegove partnerice Natalije Rebrica.

Na zemljišču, ki je prej samevalo neobdelano, sta ustvarila pravi mali raj za ljubitelje ekološko pridelanih jagod in drugega jagodičevja. Njuna zgodba je odličen primer, kako lahko z vztrajnostjo, predanostjo in ljubeznijo do narave majhen nasad z dvesto sadikami preraste v uspešno ekološko kmetijo.

Kako dolgo ste z izdelki že na trgu in kje jih lahko kupimo oz. srečamo?

»Najina zgodba se je začela leta 2020, ko sva na domačiji v Dokležovju začela s skromnim nasadom dvesto sadik jagod. Zamisel je bila sodelavčeva, ko sva se pogovarjala o približno pol hektarja neobdelane zemlje na domačiji. Prvi pridelki so bili namenjeni družini, sosedom in prijateljem, a se je vse skupaj hitro razvijalo. Že naslednje leto sva imela 1200 sadik, danes se najin nasad razteza na osemnajstih arih s približno šest tisoč sadikami,« pojasni Damir.

Natalija doda: »Naše jagode lahko kupite neposredno pri nas na kmetiji, sodelujemo pa tudi z dvesto pomurskima vrtcema in lokalnim podjetjem. Najdete nas tudi v trgovini z ekološkimi pridelki v Gornji Radgoni. Za stranke pripravljamo kartonaste polkilogramske škatlice jagod, ponujamo pa tako najkakovostnejše jagode kot tudi tiste za predelavo v marmelade ali sokove.«

Katere pridelke ali izdelke ponujate in kakšne metode pridelave ali predelave uporabljate?

»Poleg jagod, ki so naša glavna dejavnost, gojimo tudi ameriške borovnice, lubenice, maline in vrtnice. Pri pridelavi sva se od začetka odločila za popolnoma naraven pristop. Namesto škodljivih fitofarmaceutskih sredstev uporabljava le pripravke iz alg in gliv za preventivo pred boleznimi in škodljivci. To pomeni, da so naše jagode brez karence in jih lahko stranke uživajo takoj po obiranju,« razloži Damir.

»Posebni smo tudi po načinu obiranja,« doda Natalija. »Jagod ne trgamo, temveč jih režemo s škarijami, saj tako ostanejo sadeži dalj časa zdravi. Vsako jagodo posebej pregledamo z belimi rokavicami in šele nato jih zložimo v škatlice. Vse sadike nabavljamo pri slovenskih dobaviteljih.«

Kako se spoprijemate s sezonskimi izzivi in kako ohranjate stabilno dobavo skozi vse leto?

»Vsako leto je drugačno in prinaša svoje izzive. Leta 2022 nas je denimo močno prizadela toča in smo lahko obirali le tri dni. Iz te izkušnje smo se veliko naučili in zdaj so vsi nasadi pokriti s protitočno zaščito ter opremljeni z namakalnim sistemom,« pojasni Natalija.

Damir dopolni: »Pri ekološki pridelavi je zelo pomembno kolo- barjenje. Jagode namreč močno iz-

Jagodni kotiček je primer dobre prakse trajnostnega ravnanja s hrano.

črpajo zemljo, zato moramo zanj posebej skrbeti. Sadike optimalno rodijo dve leti, lahko tudi tri, ampak zaradi vse pogostejših ekstremnih vremenskih razmer raje vzpostavljamo nove nasade. Tako tudi preprečujemo prenos morebitnih bolezni.«

Na kaj ste v svoji poslovni zgodbi najbolj ponosni?

»Najbolj sva ponosna, da sva ostala zvesta začetnemu načelu – pridelavi zdravih in naravnih jagod,« pravi Natalija. »Čeprav sva oba redno zaposlena in je Jagodni kotiček najina dodatna dejavnost, v katero vlagava lastna sredstva, nikoli ne sklepava kompromisov pri kakovosti. To nama pomeni družinsko druženje, ob koncu dneva pa sprostitvev in odklop.«

»Posebej naju veseli, ko se stranke vračajo,« doda Damir. »Za to delo moraš imeti železno voljo in veliko vztrajnosti, saj gre v našem primeru le za enomesečno sezono, v kateri želiva strankam ponuditi najboljše.«

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

»V trenutnem sistemu je izredno težko priti do dodatnih kmetijskih površin, še zlasti če v teh časih sam vzpostavljajš kmetijo od začetka, torej brez hektarjev zemljišč, ki bi jih lahko prevzel. Za zdaj torej načrtov za večjo širitev ni, načrtujeva pa predelavo pridelkov. Kolikor bo seveda to dopuščal čas, saj je najpomembnejša kakovost pridelkov in izdelkov, pa četudi to pomeni, da pridelava manj,« pove Damir. »Nasada jagod ne bova širila, saj želiva ohraniti obvladljiv obseg, ki ga lahko kakovostno upravljava sama ob pomoči družine,« zaključuje Natalija.

Interreg
Slovenija – Magyarország
In2Local

Kakšne so ovire in priložnosti pri razvoju regije?

KSENIJA GLAŽAR

V organizaciji časnika Finance in Pomurske gospodarske zbornice je novembra v rakičanskem gradu potekal Pomurski razvojni forum.

Letošnji razvojni forum v Pomurju je nosil pomenljiv naslov »S talent centrom do kadra za inovativne in kreativne projekte«.

Osrednja tema forumov je poslovna prihodnost regij, zato strokovnjaki in uspešni lokalni podjetniki na njih razpravljajo o priložnostih za razvoj regije, ovirah ter vlogi lokalnih akterjev in države. Srečanja pripomorejo k povezovanju ljudi v regiji s političnimi in gospodarskimi osebnostmi. Zbrane so najprej nagovorili Peter Frankl, direktor in glavni urednik časnika Finance, Robert Grah, direktor Pomurske gospodarske zbornice, in župan Damjan Anželj, ki je v pogovoru s Franklom predstavil potenciale in izzive občine. Med drugim je poudaril, da se moramo postaviti zase in učiti iz dobrih praks iz bližine ter biti spodobni pogledati čez svoje meje.

Logistični center, namakanje in prometna povezanost

V nadaljevanju so izpostavili pomen največjih in najambicioznejših regijskih projektov, ki trenutno še nimajo zagotovljenega vira financiranja. Župan Občine Beltinci Marko Virag je spregovoril o prizadevanjih občine za že nekoliko pozabljeni projekt logističnega centra, ki sicer spada pod okrilje Luke Koper. Urška Mauko Tuš, županja Gornje Radgone, je izpostavila potrebo po prenovi državne ceste med Grabonošem in Gornjo Radgono, ki je del načrta državnih razvojnih programov za leti 2026 in 2027 ter bi izboljšala prometno povezanost regije s preostankom države. Opomnili so tudi na namakanje iz reke Mure. S projektom, vrednim 150 milijonov evrov, bi poskrbeli za 15.000 hektarjev kmetijskih zemljišč. Andrej Biro, strokovni sodelavec pri projektu namakalnega sistema, je med drugim povedal, da suše sicer niso nič novega, sta pa njihova intenzivnost in škodni potencial zaradi večjega števila prebivalstva in intenzivirane proizvodnje vse večja. Zato je v luči geopolitičnih nestabilnosti pomembno, da se samozaščitimo.

S talent centrom do boljšega povezovanja izobraževanja in potreb trga

Jure Vajs, vodja strateških programov v Leku, je zbranim predstavil še kadrovske prakse podjetja, ki v Lendavi ta hip izvaja največjo zasebno naložbo v zgodovini. Najbolj vroča tema je bil projekt talent centra, ki naj bi deloval v okviru Tehnološko-kompetenčnega parka Soboško jezero. Dobrih trinajst milijonov evrov vreden projekt, ki ima za zdaj zagotovljenih 2,3 milijona evrov v okviru dogovora za razvoj regije, bo prispeval k boljšemu povezovanju izobraževanja in potreb trga dela v regiji, povezoval bo raziskovalne in izobraževalne ustanove ter spodbujal visokotehnoška podjetja, da ostanejo v regiji oziroma se vanjo vrnejo. Mladim bo na osnovi njihovih kompetenc, nadarjenosti, sposobnosti in znanj omogočal bolj premišljeno odločitev o nadaljnjem izobraževanju in poklicnih usmeritvah.

Veličasten večer bakovske godbe

MELITA MARIČ

Prekmurska godba Bakovci, ki že več kot 95 let bogati kulturni utrip Pomurja, je pod vodstvom dirigenta prof. Željka Ritlopa pripravila izjemen glasbeni večer.

Bogat repertoar in vrhunski nastopi so ustvarili nepozabno vzdušje.

Tradicionalni koncert, ki je letos potekal v športni dvorani Osnovne šole III v Murski Soboti, je privabil številne obiskovalce vseh generacij.

Pridružil se jim je Omar Naber

Koncert so obogatili izjemni gosti, med njimi tudi priljubljeni slovenski pevec Omar Naber in Živa Hegeduš. Za dodatno dinamiko in vizualno popestritev so poskrbele mažoretke Društva prekmurskih mažoret Bakovci, ki so z elegantnimi in usklajenimi gibi dogodku dodale poseben čar. Program so dodatno obogatili solistični nastopi, ki so navdušili z virtuoznostjo. Danijel in Miha Bencak sta zablestela na krilovkah, Blaž Kreslin pa na evfoniju. Voditelj dogodka Boštjan Rous je s humorjem ustvaril sproščeno vzdušje in povezal celoten program.

Ta veseli dan kulture

GEZA GRABAR

Kot vsako leto so se 3. decembra, na rojstni dan pesnika Franceta Prešerna, številne ustanove v mestu pridružile tradicionalni brezplačni pobudi dneva odprtih vrat v slovenski kulturi, imenovani Ta veseli dan kulture.

Obiskovalci Galerije Murska Sobota so si lahko ta dan ogledali aktualno razstavo novih pridobitev galerije iz obdobja med letoma 2013 in 2023, ki je sicer na ogled še do 24. decembra. »Veseli smo bili prav vsi. Tako obiskovalci kakor zaposleni v galeriji, ki smo se lahko posvetili prav vsem 110 obiskovalcem različnih generacij. To so nam po vodenih ogledih po trenutni razstavi z zahvalo potrdili tudi obiskovalci,« je poudarila Jelka Geder Kosi in pozvala k ogledu še tiste, ki jim doslej te pomembne razstave še ni uspelo obiskati. »Naj bo prav vsak dan vsem ljudem zaznamovan s kulturnim dogodkom in pomežikom umetniški stvaritvi, kajti vsak dan je dan, ki odseva del naše kulture,« je dodala.

Razstavo je med drugim predstavil direktor galerije dr. Robert Inhof. | Foto: arhiv Galerije MS

Muzejske razstave

Tudi v Pomurskem muzeju Murska Sobota je ta dan veljal prosti vstop za ogled muzejskih razstav. V popoldanskih urah so pripravili javni vodstvi po občasnih razstavah. Po razstavi »Meja je dokončna, Prekmurje 1919–1924« je ogled vodila avtorica kustosinja zgodovinarica Tadeja Andrejek, ki je obiskovalcem predstavila čas, ko se je v Prekmurju vzpostavljala nova državna meja med Kraljevino SHS in Madžarsko. Mateja Huber, kustosinja pedagoginja, jih je popeljala po razstavi »Predmeti veselja« in jim predstavila različne predmete iz muzejskih zbirk, povezane z veseljem.

O meji pred stoletjem je govorila Tadeja Andrejek. | Foto: Tomislav Vrečič

Jubilejni zbornik upokojencev

GEZA GRABAR

Gre za edinstveni zbornik ljubiteljskih piscev Društva upokojencev Murska Sobota.

Ko se združijo izjemna ustvarjalnost, umetniški nabo, vztrajnost in enotnost članov literarne in likovne sekcije ter društva kot celote, ki jih pri tem podpira, je rezultat edinstvena izdaja. Na predstavitvi dvajsete izdaje je bilo v društvenih prostorih v tem medgeneracijskem središču pestro in svečano. O njej, kakor o doslej prehojeni poti, dolgi dve desetletji, so spregovorile predsednica društva Vlasta Veren, vodja literarne sekcije Irena Šrajner in vodja likovne sekcije Darinka Horvat. Člani obeh sekcij pestrost zborniku dajejo že več kot desetletje, pomemben pečat mu je kot dolgo-

letna urednica, ki je bila piscem upokojencem tudi hvaležna mentorica in prijateljica, vtisnila pisateljica Karolina Kolmanič. Prve številke so po zaslugi nekaterih drugih pišočih upokojencev izšle že prej. Med drugim je ustvarjalnost društva pohvalil podžupan dr. Timi Gomboc.

Nove moči že za 21. številko

»Shojene poti« so avtorsko delo članov literarne in likovne sekcije murskosoboškega upokojenskega društva. Pri njem so s prispevki tudi letos sodelovali učenci OŠ II Murska Sobota, zato je tudi to-

kratna letna publikacija medgeneracijska. Zbornik je uredil, lektoriral in v nakladi sto izvodov natisnil Robert Titan Felix iz Zavoda za umetnost in kulturo Volosov hram, Pekel; Mestna občina Murska Sobota je projekt znova sofinancirala, za kar so ji vsi v društvu zelo hvaležni, prepričani, da brez te pomoči tudi tokrat ne bi šlo. »Zahvala in pohvala gre vsem, ki so pri nastajanju sodelovali,« ni skrivala zadovoljstva predsednica Vlasta Veren, ki je ob tej priložnosti ob vseh ustvarjalcih pohvalila tudi vodji literarne in likovne sekcije.

»Shojene poti«, zbirke za znanke.

Uspeli so jim vrhunski športni dosežki

ALEŠ CIPOT

Predstavljamo Alenko Artnik, Marina Keglja in Leilo Mazouzi, ki so prejeli priznanja za vrhunske športne dosežke v mestni občini v letu 2023.

Po merilih Olimpijskega komiteja Slovenije za kategorizacijo športnikov imata Alenka Artnik in Marino Kegl status športnika svetovnega razreda, Leila Mazouzi, kot mlada športnica, pa status perspektivnega razreda.

Alenka Artnik

Alenka Artnik, rojena leta 1981, je članica Potapljaškega društva Murska Sobota. Je večkratna svetovna prvakinja in svetovna rekorderka. Na vsakem globinskem prvenstvu osvaja medalje. Vse je videti tako preprosto – potop, nasmeh, aplavz sodnikov in že je okoli vratu medalja. Pa uspeh vendarle ni tako samoumeven, kot se morda zdi na prvi pogled. Prvenstvo je potekalo v Hondurasu na otoku Roatan v Karibskem morju. Udeležilo se ga je 107 tekmovalcev iz 36 držav. Alenka je glavno treninogo opravila na Filipinih in se nato julija lani udeležila tekmovanja na Bahamih. Tam je blestela in izboljšala svetovni rekord v disciplini s stereo plavutmi. Njen prvi nastop je bil v potopu z mono plavutjo. Bila je nesporna favoritinja za zmago. Z lahkoto je opravila potop na globino 107 metrov in si s 7 metri prednosti pred drugo zagotovila zmago. Mesec dni prej je v potopu s stereo plavutmi postavila svetovni rekord 111 metrov. Alenka od leta 2016 pri globinskih potopih kaže neverjetno konsistenco. Vsi njeni potopi so videti lahkotno in varno. Ravno s tem pristopom je izjemna predstavница tega športa.

Marino Kegl

Marino Kegl, rojen leta 1995, je najboljši slovenski gluhi teniški igralec ter kategorizirani vrhunski športnik svetovnega razreda. Je prvi slovenski vrhunski gluhi športnik, ki je zaposlen v javni upravi. Je član Društva gluhih in naglušnih Murska Sobota. Uspešno nastopa za Teniški klub KERN iz avstrijskega kraja Vogau, ki tekmuje v avstrijski A landesligi. Marino Kegl je ob podelitvi priznanja zasedal 4. mesto na svetovni lestvici gluhih teniških igralcev.

Marinovi večji uspehi v sezoni 2023:

- 2. mesto na odprtem prvenstvu Avstralije v Melbournu januarja 2023,
- 3. mesto in srebrna medalja na svetovnem prvenstvu gluhih v Heraklionu na Kreti septembra 2023.

Leila Mazouzi

Leila Mazouzi, rojena leta 2006, je mlada judoistka iz Bakovcev, članica Judo kluba Z' dežele Sankaku. Že kot mlajša kadetinja je iz Judo kluba Beltinci prestopila v celjsko tekmovalno ekipo, kjer zavzeto trenira pod taktirko Marjana Fabjana, dobitnika šestih olimpijskih medalj. Je kategorizirana športnica perspektivnega razreda, nosilka črnega pasu 1. DAN in prejemnica štipendije Olimpijskega komiteja Slovenije. V letu 2023 je nanizala številne odlične nastope na mednarodnih tekmovanjih. Osvojila je bron na svetovnem pokalu v Zagrebu in na olimpijskih igrah mladih, katerih organizacija je v lanskem letu pripadla Mariboru.

Alenka Artnik je članica Potapljaškega društva Murska Sobota.

Marino Kegl je najboljši slovenski gluhi teniški igralec.

Leila Mazouzi je mlada judoistka iz Bakovcev, članica Judo kluba Z' dežele Sankaku.

Pri Expanu za državne naslove v teku

GEZA GRABAR

V čudovitem okolju Soboškega jezera, s startom in ciljem pri paviljonu Expano, je v organizaciji Atletskega kluba Pomurje in Združenja atletskih sodnikov Murska Sobota potekalo še zadnje atletsko državno prvenstvo v letošnji sezoni.

Murska Sobota se je razvila v pomembno središče za krose, tek čez drn in strn.

V sončnem vremenu se je na zahtevni, a dobro pripravljeni progi za posamične naslove potegovalo več kot dvesto tekmovalcev iz 29 klubov, med njimi tudi petnajst atletov in atletinj iz domačega kluba.

Rezultati

Najbolj se je izkazal Domen Kolečnik, ki je v kategoriji pionirjev U14 na 1000 metrov osvojil visoko drugo mesto. Na najdaljši progi (8000 m) je med člani zmagal Jan Kokalj iz celjskega Kladivarja; med članicami na 5000 m pa Lea Haler iz ljubljanskega Massa. Preostale uvrstitve članov AK Pomurje po kategorijah: pionirke U12, 500 m: 8. Demetra Sapač, 10. Maša Trček, 18. Ida Rancigaj, 19. Danaja Fras, 20. Tea Bratkovič, 23. Julija Plohl; pionirji U12, 500 m: 11. Žak Postrak; pionirke U14, 1000 m: 26. Lara Balažic; pionirji U14, 1000 m: 9. Jasmin Horvat; pionirji U16, 1500 m: 5. Luka Sagaj, 10. Jurij Humbel, 16. Samuel Kuhar; mlajše mladinke, 3000 m: 8. Lara Horvat.

Visoka ocena tekmovanja

Ob številnih je bila s tekmovanjem zadovoljna tudi Alenka Zavadlav, ki je kot delegatka Atletske zveze Slovenije v oceni tekmovanja poudarila, da je bila organizacija v celoti na zelo visoki ravni, zato si želi še več takih tekmovanj. Ker so predvidene še nekatere modifikacije terena, meni, da je proga primerna za krose tudi na višji, mednarodni ravni tekmovanj. »Okolica je izjemno privlačna, prav tako objekt Expana z gostinskim lokalom in velikim parkirnim prostorom.«

Ob številnih je bila s tekmovanjem zadovoljna

tudi Alenka Zavadlav, ki je kot delegatka Atletske

zveze Slovenije v oceni tekmovanja poudarila,

da je bila organizacija v celoti na zelo visoki

ravni, zato si želi še več takih tekmovanj.

Raj za ljubitelje adrenalina

KSENIJA GLAŽAR

V Kopališki ulici, ob Visitor centru, je nastala sodobna proga za pumptrack.

Poligon je sestavljen iz asfaltiranih grbin in zavojev, povezanih v krožno celoto. Razgibanost omogoča zabavno in hkrati varno športno doživetje za vse generacije. Investicijo, vredno nekaj več kot 102 tisoč evrov, je izvedlo podjetje Aliansa ASE iz Ljubljane. Mestna občina Murska Sobota je bila s projektom izgradnje uspešna na razpisu ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport za ureditev zunanjih športnih površin (sklop 2) in pridobila sredstva sofinanciranja v višini 50.000 evrov.

Poligon bo namenjen vsem generacijam. Vsi ljubitelji vožnje boste lahko izkusili vožnjo po asfaltiranih grbina in zavojih, ki bodo ritmično povezani v krožno celoto.

Muska Sobota pridobiva zanimivo atrakcijo.

Šest gasilskih častnikov tudi iz naše gasilske zveze

GEZA GRABAR

V Murski Soboti se je odvila pomembna gasilska prireditev, saj je Gasilska zveza Slovenije slavnostno podelila listine o napredovanju v čine.

S podelitve (z leve): Borut Koren (predsednik GZ MO Murska Sobota), Aleš Režonja, Nino Črnko, Jure Matis, Tamara Majerič, Matej Grabar, Aleš Grabar, Tadej Zelko (poveljnik PGD Murska Sobota) in Bojan Horvat (poveljnik GZ MO Murska Sobota).

Prejelo jih je kar 111 novih gasilskih častnikov iz gasilskih regij Maribor, Pomurje in Savinjsko-Saleška ter tridesetim novim višjim gasilskim častnikom. Vsi so z usposabljanji in izobraževanji gasilsko izobrazbo pridobili v letošnjem letu. Med dobitniki činov gasilski častnik je bilo tudi šest članov iz Gasilske zveze Mestne občine Murska Sobota, in sicer Tamara Majerič (PGD Bakovci), Aleš Režonja, Nino Črnko in Jure Matis (vsi PGD Murska Sobota) ter

Matej in Aleš Grabar (oba PGD Krog). Predsednik krovne zveze Janko Cerkenik jim je ob tem čestital in izrazil prepričanje, da bodo v prihodnjem desetletju pustili pomemben pečat v svojih gasilskih organizacijah, znanje pa predajali naslednjim generacijam. Zvonko Glažar, poveljnik Gasilske zveze Slovenije, je poudaril, da so s tem dobili strokovna znanja in podlago, da v svojih gasilskih organizacijah prevzamejo najodgovornejše funkcije.

Gasili in reševali v Krogu in Markišavcih

GEZA GRABAR

Da gasilstvo ni samo gašenje in reševanje ob nesrečah, temveč tudi preigravanje različnih oblik na vajah in usposabljanjih, se je znova potrdilo letos, ko sta na ravni občine potekali dve veliki vaji, za t. i. sektorja jug in sever.

V Krogu je vaja potekala na objektih podjetja Hidrokop ter si jo je kot gašenje požara, reševanje ljudi zaradi zadimljenih prostorov in gašenje ognjenih zubljev zaradi udara strele na še enem objektu zamislil in jo tudi vodil poveljnik domačega gasilskega društva Matej

Grabar. Na njej so poleg gasilcev iz domačega PGD Krog sodelovali še njihovi kolegi iz Bakovcev, Rakičana, Pušče in Satahovcev. Skupaj 34 operativnih gasilcev se je na kraj nesreče pripeljalo s sedmimi vozili. Za drugo vajo v logističnem centru Mesarstva Kodila v Markišavcih je bil zadolžen po-

veljnik domačega društva Boris Gumilar. V reševanje ljudi zaradi domnevne nesreče z električno napeljavo na viličarju so bili alarmirani gasilci iz Markišavcev, Černelavcev, Nemčavcev, Polane, Veščice in Kupšincev. Skupaj je na obeh vajah sodelovalo blizu osemdeset gasilcev.

Na nesreče je treba biti pripravljen: vaja v Krogu ...

Ljudje ignoriramo oblikovanje, ki ignorira nas

NIKI KUJAR, UDELEŽENEC PROGRAMA PONI POMURJE

Design ali po domače oblikovanje je več kot samo videz in počutje. Je delovanje.

Storitev design managementa vzpostavlja povezavo med oblikovanjem in poslom, kar podjetjem in organizacijam pomaga doseči poslovne in strateške cilje. Disciplinarnost vključuje nabor pristopov, orodij in znanj, ki krepijo razumevanje uporabnikov ter izboljšujejo uporabniško izkušnjo, procese in izdelke ali storitve.

Na izobraževalni poti za industrijskega oblikovalca in z delom na tem področju sem nabral ustrezne izkušnje. Te združujem z neformalno potjo, saj se na mednarodni ravni udeležujem kot trener v neformalnem izobraževanju. Sinteza tega je management v oblikovanju, ki ga

Poslovna ideja temelji na podpori pri razvijanju idej in širše – celotnih poslovnih modelov –, ki temelji na postopku design thinkinga.

sestavljajo vodenje, svetovanje, izobraževanje in druge oblikovalske storitve.

Poslovna ideja temelji na podpori pri razvijanju idej in širše – celotnih poslovnih modelov –, ki temelji na postopku design thinkinga. Ponujene storitve obsegajo gradnjo blagovne znamke, projektno vodenje razvoja produktov, postavljanje poslovnih načrtov in nadgradnjo drugih storitev za pridobivanje zaupanja. Temu sledi ponujanje storitve design managementa, ki temelji na vključevanju oblikovalskega razmišljanja v procese ter na koncu v kulturo in tako v osebnost podjetja.

Kaj to pomeni?

- Kako zagnati podjetje – ponujen produkt razrešuje težave, ki nastanejo zaradi neznanja ob vstopu v podjetništvo in o razvoju podjetja. Razrešujem jih z razvojem od ideje do produkta, saj je ta proces zelo podoben razvoju podjetja.
- Kako strateško oblikovati podjetje – koristi se odražajo v zaznavi trga, ki temelji na kupcu, grajenju odnosov in ločevanju od konkurence. To na podlagi ugotovljenih prednosti prispeva h grajenju specifičnih znanj in veščin ter omogoča nastop na trgu, ki ga ovrednotijo uporabniki.
- Storitve za srednje velika podjetja – projektno delo, izobraževanja, vodenje oblikovalskih procesov znotraj podjetja. Podpora pri razvoju strategij in sistemov.

Vodenje v oblikovanju je ključnega pomena za podjetja in posameznike, ki želijo ob pomoči oblikovalskega razmišljanja

Ponujene storitve

obsegajo gradnjo

blagovne znamke,

projektno vodenje

razvoja produktov,

postavljanje poslovnih

načrtov in nadgradnjo

drugih storitev za

pridobivanje zaupanja

razumeti svoje uporabnike ter ustvariti funkcionalne in problemsko naravnane rešitve. Trg za design management v Sloveniji se razvija, povpraševanje po teh storitvah narašča, saj se podjetja vse bolj zavedajo pomena dizajna kot strateškega orodja za doseganje poslovnih ciljev in pridobivanje konkurenčnih prednosti. Ključni partnerji – kompetenčni centri – igrajo pomembno vlogo pri informiranju in izobraževanju podjetij, uporabnikov in javnih organov o dizajnu, kar prispeva k rasti in razvoju trga.

Projekt Podjetno nad izzive (PONI Pomurje) je model podjetniškega usposabljanja, v okviru katerega potencialni podjetniki v štirih mesecih razvijejo in realizirajo svojo podjetniško idejo.

NA ODRU GLEDALIŠČA PARK sta v glasbeno-plesnem dogodku »ROADS 05« nastopila Lazar Čolović (tolkala) in Tjaša Korenjak (ples). Projekt Roads je nastal kot zamisel o prikazu neverbalne komunikacije s kombinacijo glasbe, plesa in videa.

UČENCI IN KOLEKTIV Osnovne šole III Murska Sobota so izvedli praznični bazar, ki so ga poimenovali »S čarobnostjo v novo leto«. Praznično obarvan kulturni program je obiskovalce popeljal na bazar s posvetilom, da naj si vzamejo čas drug za drugega, saj so najlepša darila v nas samih.

V GLEDALIŠČU PARK Park je nastopil Pomurski tamburaški orkester z gosti. Z njimi so nastopili tudi Leopold I., moški vokalni kvintet Aeternum (na fotografiji) in tolkalca Ana Melin. Člani orkestra so v štirih letih delovanja izvedli številne koncerte in nastope.

ALEŠ CIPOT

Naslednja številka Soboških novin izide v sredo, 15. januarja 2025.

Glasilo Soboške novine izdaja mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Ustanovitelj je Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota.

Izdajateljski odbor: Tamara Gradinski (predsednica), Damjan Anželj, mag. Brigita Perhavec, Mitja Kovačič, Nives Cajnko, Darko Rudaš in Anton Slavic.

Odgovorni urednik: Tadej Buzeti

Jezikovni pregled: Rajko Marinič

Grafična priprava in tisk: Grafex, d. o. o.

Naklada: 7500 izvodov

Mesečnik Soboške novine prejemajo gospodinjstva v Mestni občini Murska Sobota brezplačno.

Elektronska pošta uredništva: urednistvo.novin@murska-sobota.si

Telefon: 02 525 16 18

ISSN št.: C501-4166
Uredništvo medija ne odgovarja za kvaliteto in slovnično pravilnost izdanih oglasov, poslanih s strani organizatorjev dogodkov.

PRIREDITVE IN DOGODKI		
torek, 17. 12. 2024 sreda, 18. 12. 2024 četrtek, 19. 12. 2024	7. FESTIVAL MIKK(s)TRIP	Mikk Murska Sobota
četrtek, 19. 12. 2024, od 15.00 do 20.00 petek, 20. 12. 2024, od 15.00 do 20.00 sobota, 21. 12. 2024, od 9.00 do 13.00	Praznični december v Soboti 2024 BOŽIČNI SEJEM	Trg zmage, Murska Sobota
torek, 31. 12. 2024, ob 22.00 ob 17.00 silvestrovanje za otroke	SILVESTROVANJE Z ANSAMBLOM AKTUAL IN DJ HARI-jem	mestno središče (pred NLB in Pošto)
torek, 31. 12. 2024, ob 22.00	SILVESTROVANJE V MIKKU	Mikk Murska Sobota
petek, 10. 1. 2025, ob 19.00	PUB KVIZ #1 2025	Mikk Murska Sobota

GLEDALIŠKE PREDSTAVE		
četrtek, 19. 12. 2024, ob 20.00 – abonma drama/komedija ZKTŠ MS in izven	komedija SNG Maribor »TARTUFFE«	Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 20. 12. 2024, ob 17.00 in 20.00	komedija »ŽENSKÉ BREZ FILTRA«	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 26. 12. 2024, ob 19.00	glasbena komedija »NUNE V AKCIJI!«	Gledališče Park v Murski Soboti
ponedeljek, 30. 12. 2024, ob 19.00	monokomedija »KASIČAKO«, Dušan Radič	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 16. 1. 2025, ob 19.00	gledališka predstava Prešernovega gledališča Kranj »HARUN IN MORJE ZGODB«	Gledališče Park v Murski Soboti

KONCERTI		
četrtek, 19. 12. 2024, ob 17.30	Praznični december v Soboti 2024 KASHMIR	drevored Martina Luthra, Murska Sobota
četrtek, 19. 12. 2024, ob 18.00	Praznični december v Soboti 2024 POMURSKI TAMBURAŠKI ORKESTER	drevored Martina Luthra, Murska Sobota
petek, 20. 12. 2024, ob 18.00	Praznični december v Soboti 2024 SOBOŠKI HARMONIKARSKI ORKESTER	drevored Martina Luthra, Murska Sobota
petek, 20. 12. 2024, ob 19.00	Praznični december v Soboti 2024 ŽAN VIDEČ & BAND	drevored Martina Luthra, Murska Sobota
petek, 20. 12. 2024, ob 21.00	promocijski koncert ob izidu albuma PERO	Mikk Murska Sobota
sobota, 21. 12. 2024, ob 18.00	Praznični december v Soboti 2024 THE COVER GIRLS	drevored Martina Luthra, Murska Sobota
sobota, 21. 12. 2024, ob 20.00	Dnevna soba s posluhom CEJLI SVEJT JE BLACK METAL	MIKK Murska Sobota
nedelja, 22. 12. 2024, ob 17.00	božično-novoletni koncert PIHALNI ORKESTER MURSKA SOBOTA gostje ANSAMBEL AKTUAL (vstop prost)	Osnovna šola I Murska Sobota
sreda, 25. 12. 2024, ob 21.00	Božični koncert VAZZ: PSIHA	Mikk Murska Sobota
petek, 27. 12. 2024, ob 18.00	Praznični december v Soboti 2024 TAKE NINE ORCHESTRA	drevored Martina Luthra, Murska Sobota
sobota, 28. 12. 2024, ob 18.00	Praznični december v Soboti 2024 NASTOP UČENCEV GLASBENE ŠOLE MUZIKLUB	drevored Martina Luthra, Murska Sobota
sobota, 28. 12. 2024, ob 19.00	Praznični december v Soboti 2024 BURYANA	drevored Martina Luthra, Murska Sobota
sobota, 28. 12. 2024, ob 21.00	Metal klavnica VULVATHRONE + CHAINS + REEK OF DEATH	Mikk Murska Sobota
četrtek, 9. 1. 2025, ob 19.00	TABU: »AKUSTIKA«	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 11. 1. 2025, ob 21.00	STEJPANCA VOL.2	Mikk Murska Sobota
torek, 14. 1. 2025, ob 19.00	OTO PESTNER	Gledališče Park v Murski Soboti

DOGODKI ZA OTROKE		
vsak ponedeljek ob 17.00	delavnica za starše in otroke do 3. leta KALILENICA učenje ljudskih pesmi, zbadljivk in izštevank Kalilenica in PIŠK MS	igralnica Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
vsako sredo ob 16.30	pravljične urice PRAVLJICE IN USTVARJALNE DELAVNICE, PIŠK MS	igralnica Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
do torka, 17. 12. 2024, od 16.00 do 18.00	Praznični december v Soboti 2024 BOŽIČKOV NABIRALNIK	Trg zmage, Murska Sobota
sreda, 18. 12. 2024, ob 18.00	delavnica OKRAŠEVANJE MEDENJAKOV Z DOROTEJO FLISAR PIŠK MS	igralnica Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 19. 12. 2024, ob 17.00	Praznični december v Soboti 2024 PREDSTAVA ZA OTROKE – ARBADA KARBA in PRIHOD DEDKA MRAZA	grajska ploščad, Murska Sobota
petek, 20. 12. 2024, ob 16.30	Praznični december v Soboti 2024 PRAVLJICA ZA OTROKE, PIŠK M. Sobota	Trg zmage, Murska Sobota
sobota, 21. 12. 2024, ob 10.00	Praznični december v Gledališču Park predstava za otroke »PRAZNIČNI ČOKOLADNI CIRKUS«, Čupakabra	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 28. 12. 2024, ob 10.00	Praznični december v Gledališču Park animirani film »SUPERBOŽIČEK«	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 7. 1. 2025, dopoldne za osnovne šole	predstava »CIRKUS NA MESEC«	Gledališče Park v Murski Soboti

FILMI		
sobota, 21. 12. 2024, ob 20.00	FILMI ZA NAJDALJŠO NOČ V LETU V programu za odrasle bo na ogled pet svežih naslovov, ki so v iztekajočem se letu navdušili festivalska občinstva.	Gledališče Park v Murski Soboti
nedelja, 22. 12. 2024, b 19.00	ANIMIRANI FILMI ZA NAJDALJŠO NOČ V LETU (15+) Gre za izbor sodobnih animiranih filmov, ki z drznostjo, humorjem in aktualnostjo izzivajo k pogovoru ter kritičnemu razmisleku o sodobni družbi in perečih vprašanjih.	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 28. 12. 2024, ob 20.00	»OPAZOVANJE«, Slovenija, Severna Makedonija, Italija, Hrvaška, 82 minut Večkrat nagrajeni film režiserja Janeza Burgerja. ZKTŠ M. Sobota in Europe Direct Pomurje	Gledališče Park v Murski Soboti
nedelja, 29. 12. 2024, ob 19.00	dokumentarni film »SESTRE V SAVNI«, Estonija, Islandija, Francija, 89 minut V intimnem, globoko empatičnem dokumentarnem prvencu Anne Hints in varnem mraku tradicionalne dimne savne ženske delijo svoje najgloblje skrivnosti in najbolj osebne izkušnje. ZKTŠ M. Sobota in Europe Direct Pomurje	Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 3. 1. 2025, ob 19.00 sobota, 4. 1. 2025, ob 20.00	»CENT'ANNI«, Slovenija, Srbija, Avstrija, Italija, Poljska, 87 minut Film, ki je med drugim prejel nagrado občinstva za najboljši dokumentarec na festivalu v Trstu, je odprl portoroški Festival slovenskega filma.	Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 10. 1. 2025, ob 19.00 sobota, 11. 1. 2025, ob 20.00	»SOSEDNJA SOBA«, Španija, ZDA, 107 minut Najnovejši film Pedra Almodóvarja je zgodba o lepoti življenja in neizbežnosti smrti, polna barv, svetlobe in humorja.	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 17. 12. 2024, od 10.00 do 13.00	likovna delavnica MOJI PRAZNIČNI OKRASKI (primerno za odrasle) Galerija Murska Sobota	Galerija Murska Sobota

PREDAVANJA		
torek, 7. 1. 2025, ob 16.00	potopisno predavanje Tatjana Puc Kous: NEPALSKA DŽUNGLA IN KRALJEVINA BUTAN Z DUŠO U3 in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

RAZSTAVE		
stalna razstava	»LJUDJE OB MURI«	Pomurski muzej Murska Sobota
na ogled do 19. 12. 2024	razstava v izložbi galerije »MOJE NAJ POČITNICE« natečaj likovnih in literarnih del v organizaciji DPM Murska Sobota, Galerija Murska Sobota	Galerija Murska Sobota
na ogled do 23. 12. 2024	RAZSTAVA UNIKATNIH IZDELKOV, NAREJENIH V PROGRAMU ZAPOSLOITVENE REHABILITACIJE V URI SOČA, CPR MS CPR MS in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
na ogled do 24. 12. 2024	»NOVE PRIDOBITVE 2013–2023« Galerija Murska Sobota	Galerija Murska Sobota
na ogled do 27. 12. 2024	»MEHKE IGRAČE« DU MS in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
na ogled do 31. 12. 2024	občasna razstava »PREDMETI VESELJA« PMMS	Pomurski muzej Murska Sobota
na ogled do 31. 12. 2024	občasna razstava »MEJA JE DOKONČNA: PREKMURJE MED 1919 IN 1924« PMMS	Pomurski muzej Murska Sobota
na ogled do 31. 12. 2024	»IVAN MINATTI – PRISLUŠKOVANJE TIŠINE V SEBI« Splošna knjižnica Slovenske Konjice in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
na ogled do 31. 12. 2024	»PREGLEDNA RAZSTAVA ZA LETO 2024« Fotoklub MS in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
na ogled do 31. 12. 2024	odprtje razstave »VIZUALNI NAVDIHI« DLUPP in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 19. 12. 2024, ob 13.00	odprtje razstave »ŠTO SO MIJ?«, Prekmurci v fondih Pokrajinskega arhiva Maribor PAM, Enota za Prekmurje	prostor Pokrajinskega arhiva Maribor, Enota za Prekmurje
sreda, 15. 1. 2025, ob 18.00	odprtje razstave MIRSAD BEGIĆ: »IZBRANE SLIKE«	Galerija Murska Sobota

DOGODKI V HIŠI SADEŽI DRUŽBE – celoten program je dostopen na: http://www.filantropija.org/murska-sobota/		
ponedeljek, 16. 12. 2024, ob 9.00	delavnica SPODBUDE, DOLŽNOSTI IN PRAVICE ZA ISKALCE ZAPOSLOITVE Klara Jerebic	Hiša Sadeži družbe
torek, 17. 12. 2024, od 16.00 do 18.00	KNJIŽNICA IGRAČ izposoja igrač in delavnica izdelave božičnih latern	Hiša Sadeži družbe
petek, 20. 12. 2024, od 16.00 do 18.00	DELAVNICA DOKUMENTARNEGA FILMA Boštjan Slatenšek, obvezne prijave	Hiša Sadeži družbe
torek, 24. 12. 2024, ob 9.00	pogovorna delavnica KOFETKANJE: Prazniki in pričakovanja	Hiša Sadeži družbe
ponedeljek, 30. 12. 2024, od 15.30 do 17.00	delavnica kvačkanja KVAČKA Romana Palić	Hiša Sadeži družbe
torek, 31. 12. 2024, ob 9.00	pogovorna delavnica KOFETKANJE: Novoletne zaobljube	Hiša Sadeži družbe